

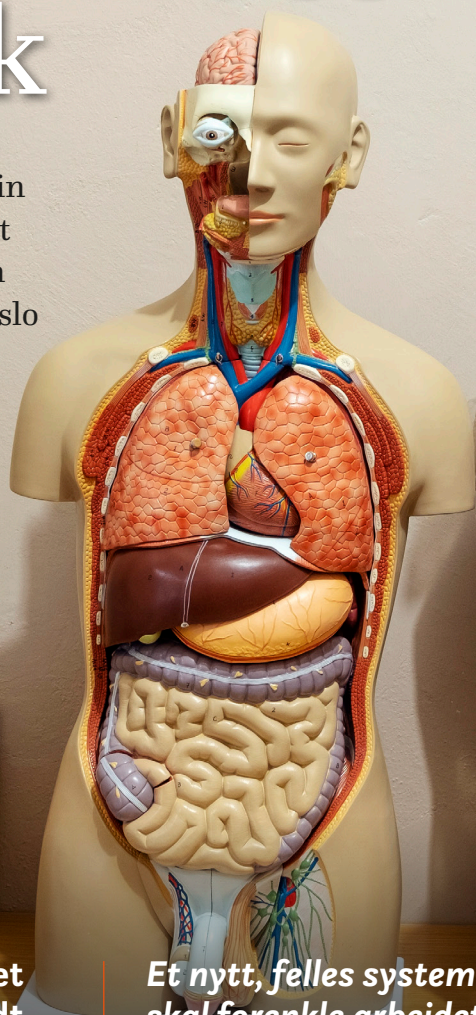
Farmasiliv

FUNKIS OG FORMALIN

Fascinasjon for farmasibygger ble til bok

I mange år har Kristin Rosmo vært fascinert av farmasibygningen ved Universitetet i Oslo på Blindern. Nå har fascinasjonen blitt til fotobok.

Side 22

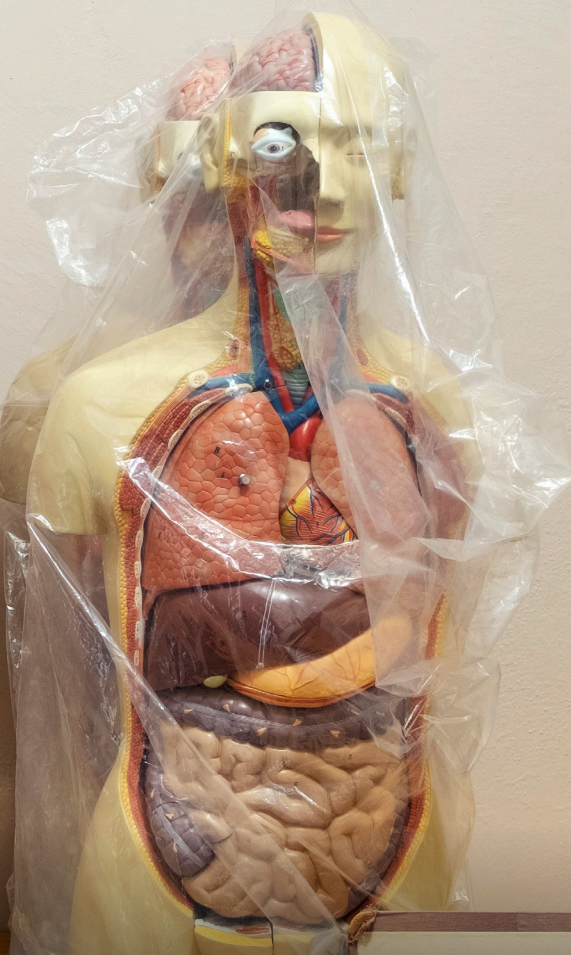

Nye sykehus har ført til et spennende prosjekt rundt fremtidens farmasitjeneste

Side 12

Et nytt, felles system skal forenkle arbeidet i apotek over hele landet

Side 16

FARMASIFORBUNDET ER SKUFFET OVER APOTEKLOVUTVALGET

Side 18

Nært, menneskelig og varmt?

Vetle Daler
Journalist
vetle.daler@parat.com

Du trenger ikke Solveig når du har sopp, sa farmasiet.no i en reklamefilm før jul. Nettapoteket vil heller at du bestiller fra dem enn å gå på apoteket for å få råd og veiledning av et ekte menneske. En apotektekniker. Eller farmasøyt.

Det ble bråk. Og medieoppslag. Bodil Røkke og Farmaceutene-leder Urd Andestad så rødt. Og filmen har jeg ikke sett siden.

Nå slår apotekkjedene tilbake. Apotek 1 med reklamefilm om verdien av å snakke med et ekte menneske – en apotektekniker. Eller

farmasøyt. Den nye filmen er nesten rørende, selv for meg som ikke jobber i apotek.

Og Boots satser på ny innredning i apoteket – hvor inspirasjonen er «det nære, menneskelige og varme», som de skriver i en pressemelding. Hvor mye nærere og varmere det blir, er jeg usikker på – men det er tydelig at de store kjedene ikke vil la seg pille (hehe) på nesen av en nett-konkurrent.

Nettmarkedet vil de nemlig helst ha for seg selv. For det er faktisk de tre største kjedene som står for det meste av nettapoteksalget her i landet.

Forleden bestilte jeg medisin på nett fra en av de store kjedene. Det var hverken nært, menneskelig eller varmt. Ikke fikk jeg informasjon om legemiddelet, ikke tilgang til pakningsvedlegget og ikke noe som helst tilbud om å chatte med en apotektekniker – eller farmasøyt – for å få veiledning.

Medisinene blir levert på døren, og hen som leverer, er nok menneskelig og muligens også nær og varm. Men ikke apotektekniker. Eller farmasøyt.

Vetle

parat

farmasiforbundet

Farmasiliv

Utgis av: Farmasiforbundet i Parat

Farmasiforbundet,

Postboks 9029 Grønland
0133 OSLO

www.farmasiforbundet.no

www.parat.com

Besøksadresse: Lakkegata 23

Telefon: 482 10 100

E-post: post@parat.com

ISSN: 1891-6864

ISSN: 2464-1618 (online)

Ansvarlig redaktør: Trygve Bergsland

Mobil: 905 85 639

E-post: trygve.bergsland@parat.com

Leder: Bodil Røkke

Telefon: 952 10 087

E-post: bodil.rokke@parat.com

Forsidefoto: Kristin Rosmo

Avbildet: Fra fotoboken om farmasibygingen

Alle illustrasjonsbilder i bladet som ikke er kreditert er levert av Getty Images.

Redaksjonen avsluttet: 21.02.2023

Materiellfrist neste nummer: 26.05.2023

Layout:

Storybold

www.storybold.no

Trykk: Ålgård Offset AS

www.a-o.no

Telefon: 51 61 15 00

F Fagpressen

Dette produktet er trykket etter svært strenge miljøkrav og er svanemerket, CO₂-nøytralt og 100 prosent resirkulerbart.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Den som mener seg rammet av urettmessig publisering, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.

Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. PFU behandler klager mot mediene i presseetiske spørsmål, opp mot Vær Varsom-plakaten.

Adresse: Norsk Presseforbund
Skjerppegata 24
0154 Oslo
E-post: pfu@presse.no

Redaksjonen arbeider etter
Vær Varsom-plakatens regler
for god presseskikk.

presse.no

Innhold

Forbundsleder har ordet	4
Småstoff	6
Fremtidens farmasitjeneste	10
Nye sykehus har ført til en ny, spennende mulighet: Farmasitun.	
Felles system	14
Systemet Eik er klart for å forenkle arbeidet med blant annet meldingsutveksling mellom interne og offentlige systemer.	
Skuffet over apoteklovutvalget	16
Et utvalg har sett på hvordan fremtidens apotek kan innrettes. Farmasiforbundet er ikke fornøyd med utredningen.	
Funkis og formalin	20
Kristin Rosmos fasinasjon for farmasi-bygningen ved UiO har blitt til bok.	
Profil: Silje Louise	26
Apotektekniker Silje Louise Henriksen Kongsbak snuser på utdanning.	
Parat UNG: Fremtidens arbeidsliv	27
Hva gjør vi med det stadig økende kompetansegapet?	
Tillitsvalgte er dine forsvarsadvokater	28
Tillitsvalgte utgjør grunnmuren i den norske arbeidslivsmodellen.	
Arbeidsplassreportasje: Kartverket	32
Kartverkets arbeid er mer omfattende enn du kanskje skulle sett for deg.	
Parat informerer	36
Parats regionutvalg	37
Spør advokaten	38
Kryssord og hjernetrim	40
Parats leder	42
– I år skal vi hylle de tillitsvalgte, sier Unn Kristin Olsen.	
Hjelp når du trenger det i apotek	43

Foto: Vette Daler

FASINASJON BLE TIL FOTOBOK

Kristin Rosmos fasinasjon for farmasi-bygget ved Universitetet i Oslo på Blindern har blitt til fotobok om det kjente og kjære huset.

SIDE 20

Foto: Ulrik Øen Johnsen

16 farmasitun er inkludert i byggeplanene for de nye sykehusene i Oslo.

SIDE 10

Eik skal forenkle kommunikasjonen mellom interne og offentlige systemer.

SIDE 14

Foto: Vette Daler

I 2021 ble det nedsatt et utvalg som skulle se på fremtidens apotek. Utredningen er nå klar.

SIDE 16

Foto: Privat

Silje Louise Henriksen Kongsbak trives godt på apotek, og planlegger å ta formell utdanning innen faget.

SIDE 26

Foto: Vette Daler

Bodil Røkke
Leder i Farmasiforbundet

Tillit for troverdighet

Vi som jobber i apotek, vet veldig godt at vi er avhengig av tillit for å opprettholde troverdighet. Tillit blir på mange måter sett på som en indikator på hvor godt vår bransje fungerer.

Tillitsvalgte ute i apotekene har en sentral rolle i den norske arbeidslivsmodellen. De ivaretar viktige oppgaver når det gjelder avtaleverk og medbestemmelse på arbeidsplassen.

Tillitsvalgte er på mange måter direkte og indirekte med på å ivareta at tilliten til bedriften opprettholdes.

Tillitsvalgssystemet vårt er en del av en vel fungerende apotekbransje. Blir den tillitsvalgte borte, faller en viktig grunnpilar i den norske apotekbransjen også fra. Spør du meg, vil jeg si at et velfungerende tillitsvalgapparat er i seg selv et kvalitetsstempel. Fordi tillitsvalgte og ledere i apotek har det samme målet; best mulig kvalitet. Og kan vi ikke være enige om at en sak blir stort sett bedre opplyst om man ser den fra flere sider?

Tillitsvalgte har plikter og ansvar, men også særskilte rettigheter og en posisjon til å finne løsninger og fremdrift. Som tillitsvalgt har du både medbestemmelsesrett, innsynsrett i budsjett og skal være med å utarbeide og godkjenne turnusplaner. Det er derfor ikke alltid lett å være tillitsvalgt.

Å være den som stiller vanskelige spørsmål, er sjeldent behagelig. Vi liker folk som er enige med oss, men det er ikke alltid like nyttig. Vi trenger

derfor personer som spør og utfordrer når det er behov for det. Dette er ofte rollen de tillitsvalgte har og inntar – og det er her vi som medlemmer, men også ledere må bli mer bevisst på profesjonaliteten som ligger bak.

Medlemmer som trenger bistand vedrørende arbeidsforholdet sitt, forventer å få råd og hjelp av sin nærmeste tillitsvalgte.

Samtidig er Farmasiforbundet avhengig av aktive medlemsgrupper og tillitsvalgte for å vedlikeholde medlemsdemokratiet og for å få vervet nye medlemmer. Arbeidsplass tillitsvalgte fungerer som bindeleddet mellom medlemmer og forbund og er den norske modellens hverdagshelter. Disse hverdagsheltene er Parats flaggsak i 2023.

I løpet av året vil du som medlem derfor oppleve at det vil være ekstra oppmerksomhet på tillitsvalgtrollen. Vi håper at dette kan bidra til å løfte opp verdien av de tillitsvalgte og ikke minst gi motivasjon og inspirasjon til våre helt nye, men også etablerte tillitsvalgte.

La oss heie ekstra på tillitsvalgte i 2023 – arbeidslivets hverdagshelter!

GALIEVE

natriumalginat, natriumhydrogenkarbonat, kalsiumkarbonat

SYMPTOMER PÅ REFLUKS¹⁻³

Sure oppstøt

Halsbrann

Fordøyelsesbesvær

Galieve virker raskt og lindrer effektivt refluks og relaterte symptomer som halsbrann.²

Galieve danner en beskyttende barriere, som ligger på toppen av mageinnholdet, uansett om du står, sitter eller ligger.^{2,3}

Alginate som finnes i Galieve og Galieve Forte kan brukes til behandling av milde og/eller sporadiske symptomer på refluks⁴ og sammen med syrehemmende behandling (feks. PPI'er).⁵⁻⁷

Bruken av kalsium gjør det mulig å skape et sterkere lag basert på resultatene av en komparativ studie av egenskapene til alginatlagets sammensetning.⁸⁻⁹

LEV I NUET MED GALIEVE OG GALIEVE FORTE

GALIEVE KAN BRUKES AV VOKSNE OG BARN OVER 12 ÅR²

Kan brukes under graviditet²
Ikke tilsatt aluminium
Ikke systemisk effekt²

GALIEVE HINDRER EFFEKTIVT REFLUKS OG RELATERTE SYMPTOMER SOM HALSBRANN, SURE OPPSTØT OG FORDØYELSESBE SVÆR²

Rask lindring²
Effekt i opptil 4 timer^{2**}

Galieve Forte har dobbelvirkende effekt med alginat og antacida²

+ VEILED PASIENTENE DINE TIL Å FINNE RIKTIG BEHANDLING FOR SYMPTOMENE

*Hvis det er klinisk begrunnet **Galieve Forte mikstur 500mg/213mg/325mg

Referanser: 1. Aabakken, L. (2019, July 26). Halsbrann og sure oppstøt. Helsenorge.no. Retrieved October 21, 2022, from <https://www.helsenorge.no/sykdrom/mage-og-tarm/halsbrann/>; 2. Produktresumee: Galieve Forte 500 mg/213 mg/325 mg mikstur, suspensjon i dosepose 11.05.2020, Galieve tyggetabletter 27.11.2020. pkt 4.1, 4.2, 4.6, 5.1; 3. Savarino E, de Bortoli N, Zentilin P, et al. World J Gastroenterol. 2012;18(32):4371-4378; 4. The association for the publication of the Norwegian medicinal handbook. (2021, January 15). T12.1.1 Gastroesophageal reflux disease. Til forsiden. Retrieved October 21, 2022, from https://www.legemiddelhandboka.no/T12.1.1/Gastroesofageal_refluks sykdom; 5. Pouchain D, Bigard MA, Liard F, Childs M, Decaudin A, McVey D. BMC Gastroenterol. 2012 Feb 23;12:18; 6. Lødrup A, Reimer C & Bytzer P, Scandinavian Journal of Gastroenterology, 2014; 49(9), 1044-1050. 7. Manabe N, Haruma K, Ito M, Takahashi N, Takasugi H, Wada Y, Nakata H, Katoh T, Miyamoto M, Tanaka S. Dis Esophagus. 2012 Jul;25(5):373-80; 8. Davies NM, Farr SJ, Kellaway IW, Taylor G, Thomas M. Int J Pharmaceut 1994; 105: 97, 101; 9. Hampson FC, Farndale A, Strugala V, Sykes J, Jolliffe IG, Dettmar PW. Int J Pharm. 2005 Apr 27;294(1-2):137-47

Galieve tyggetabletter, Galieve Forte mikstur (natriumalginat/natriumhydrogenkarbonat/kalsiumkarbonat)

Indikasjoner: Mikstur og tyggetabletter: Behandling av symptomer på gastroesofageal refluks, som sure oppstøt, halsbrann og fordøyelsesbesvær, f.eks. etter måltider eller under graviditet. Tyggetabletter: Behandling av symptomer relatert til refluxesofagitt.
Dosering: Barn <12 år: Skal kun gis etter anvisning fra lege. Voksne og barn >12 år: 10-20 ml (1-2 doseposer) eller 2-4 tabletter etter måltider og ved sengetid (inntil 4 ganger daglig). Tablettene tygges godt før svelging.

Utvalgt sikkerhetsinformasjon:

- Bør tas minst 2 timer før/etter andre legemidler.
- Hvis symptomene ikke bedres innen 7 dager, skal klinisk status revideres.
- Forsiktighet skal utvises hos pasienter på saltfattig diett og ved hyperkalsemi, nefrokalsemi og tilbakevendende kalsiumholdig nyrestein.

- Miksturen skal ikke brukes ved alvorlig nedsatt nyrefunksjon eller ved hypofosfatemi.
- Tablettene bør ikke brukes ved fenylketonuri.
- Bivirkninger: Svært sjeldne tilfeller av anafylaktisk/anafylaktoid reaksjon og overfølsomhetsreaksjoner som urticaria er rapportert. Effekter på respirasjonssystemet som bronkospasme er sett.

Pakninger: Galieve: Tyggetabletter: 24 stk., 48 stk. Galieve Forte: Mikstur (dosepose): 12 stk. Reseptgruppe: F.

For mer informasjon om dosering, kontraindikasjoner, forsiktighetsregler, interaksjoner og bivirkninger, se Galieve SPC (27.11.2020) og Galieve Forte SPC (11.05.2020). Reckitt Benckiser Healthcare (Scandinavia) A/S, tlf. +46(0)8200070 RKT-M-04492 11.2022

Astrid Hoem. Foto: AUF Oslo

AUF vil gi papirløse gratis helsehjelp

AUF vil at personer som er i Norge uten oppholdstillatelse, skal få rett til mer helsehjelp og ikke bare akutt hjelp som i dag.

Det finnes ingen sikre tall på hvor mange de er, men ifølge Utlendingsdirektoratet er det 210 asylsøkere med avslag på norske asylmottak, som har bodd der i mer enn ti år, skriver Klassekampen. I dag har folk i denne gruppen kun rett til akutt helsehjelp. Men nødvendig helsehjelp er mer enn akutt livredning, sier leder av Arbeiderpartiets ungdomsparti Astrid Hoem.

– Det er viktig at alle skal få tilgjengelig og gratis helsehjelp i Norge, sier hun, men erkjenner at hun ikke vet hva det vil koste. Hun påpeker imidlertid at gruppen det gjelder, ikke er særlig stor.

@NTB

Over 1000 erstatningskrav for bivirkninger av koronavaksine

To av tre som har søkt Norsk pasientskadeerstatning (NPE) om erstatning, er kvinner. Halvparten av deres koronarelaterte erstatningskrav handler om alvorlige menstruasjonsforstyrrelser.

– Vi tror fortsatt det er kvinner der ute som lurer på om deres menstruasjonsforstyrrelser har sammenheng med vaksinen de har fått, så der er det nok et potensial for flere saker, sier konstituert direktør Anne-Mette Gulaker i NPE til NTB.

Det er en viss terskel for å søke. Mange kjenner heller ikke til muligheten. Pasientene må kunne dokumentere de langvarige problemene, i tillegg til å dokumentere utgiftene det har medført.

@NTB

Vi tror fortsatt det er kvinner der ute som lurer på om deres menstruasjonsforstyrrelser har sammenheng med vaksinen de har fått.

NPE-direktør Anne-Mette Gulaker

Jordmødre åpner privat fødestue

Jordmødre fra Ullevål starter opp et tilsvarende privat fødetilbud som det som ble tilbudt på ABC-klinikken på Ullevål, som nå legges ned. Bak det nye fødetilbudet Min fødsel i Sorgenfrigata på Majorstuen står jordmødre fra ABC-klinikken på Ullevål sykehus.

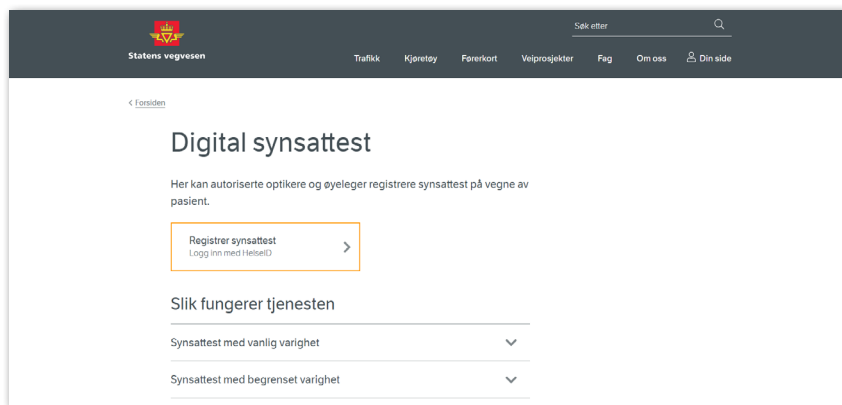
– Vi er i oppstartsfasen og lanserer nye tjenester i løpet av 2023, heter det på nettsiden til den nye private fødeklinikken. Etter 4. mars i år blir det ikke lenger mulig å føde på ABC-klinikken ved Ullevål sykehus. Begrunnelsen er at OUS skal spare penger. @NTB

Statens vegvesen lanserer digital synsattest

Nå behøver ikke folk levere synsattester på papir til landets trafikkstasjoner når førerkortet skal fornyes.

– Tidligere måtte synsattesten leveres på trafikkstasjonen. Nå kan alle landets optikere og øyeleger levere digitale synsattester fra PC eller smarttelefon til Statens vegvesen, sier Bodil Rønning Dreyer i Vegvesenet. Den nye løsningen vil gjøre det enklere for alle parter – optikere, øyeleger, kunder og Statens vegvesen. @Statens vegvesen

Skjermdump: Statens vegvesen

Norge kan få tre–fire koronabølger i år

Folkhelseinstituttet (FHI) venter at det kan komme tre–fire bølger med koronaviruset i år. Men økende immunitet betyr at viruset vil være mindre farlig. Covid-19 vil likevel gi mange sykehusinnleggelses i flere år fremover, skriver Aftenposten. Ekspertene regner med at særlig den eldre delen av befolkningen vil være utsatt for covid-19 i lang tid fremover.

– De eldre vil nok trenge oppfriskningsdoser minst årlig, skriver fagdirektør Preben Aavitsland i FHI i en e-post til avisen. @Aftenposten

Mer hudplager blant ansatte i helsetjenesten under pandemien

Endringer i smittevernrutiner under koronapandemien førte til økning i hudsymptomer på hender, håndledd, underarmer og i ansiktet sammenlignet med før pandemien. Det viser en studie fra Yrkesmedisinsk avdeling, Haukeland universitetssjukehus. Studien viser en sammenheng mellom økende bruk av håndhygienetiltak og økte eksemssymptomer fra hender. Tilsvarende ga økt bruk av munnbind og/eller åndedrettsvern en økt risiko for hudsymptomer i ansikt. @Dagens medisin

Stadig flere beslag av ketamin i Norge

Det har vært en jevn økning i antall beslag av legemiddelet ketamin, såkalt «hestedop», i Norge de siste årene, ifølge tall fra Kripos. I fjor ble det gjort 169 beslag av ketamin av Kripos. Det er en økning på nær 50 prosent fra året før, hvor det ble gjort 113 slike beslag. Det har også økt jevnt i årene før, med 37 beslag i 2019 og 73 beslag i 2020.

Legemiddelet ketamin brukes til narkose og smertelindring og kan være dødelig i høye doser. Veterinærer bruker stoffet til blant annet å bedøve store dyr som hester, derav tilnavnet «hestedop». Foreningen for human narkotikapolitikk tror økningen av beslag kan skyldes at stadig flere nordmenn bruker dopet til å ruse seg på fest. @NTB

Hjemmetjenesten har høyest sykefravær

Sykefravær over 16 dager i hjemmetjenesten er på 7,7 prosent. Det er nesten dobbelt så høyt som snittet i Norge, ifølge Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI).

Hjemmetjenesten er den arbeidsplassen i Norge hvor leger skriver ut mest langtidssykmelding. Ifølge STAMIs statistikk er de ansatte i hjemmetjenesten mest psykisk utmattet etter jobb, og de topper statistikken for ryggplager. Sammen med dem som jobber på sykehjem, har de mest muskel- og skjelettplager og søvnevansker. @NRK

Spanske kvinner får mensfri ved store smerter

Et flertall i den spanske nasjonalforsamlingen sier ja til en lov som sikrer at kvinner med sterke menstruasjonssmerter får fri fra jobben med lønn. Forslaget må også vedtas i senatet. Blir forslaget endelig vedtatt, kommer Spania til å være det første landet i Europa som lovfester at kvinner skal ha mensfri når de har sterke smerter. @NTB

Slankemedisinen Wegovy innvilges ikke blå resept

Wegovy, med virkestoffet semaglutid, har vist lovende resultater, med vektreduksjon på 20 prosent eller mer for hver tredje person som har testet medisinen. Det ble i 2021 bestilt en hurtig metodevurdering fra Statens legemiddelverk (SLV) med tanke på innføring i blåreseptordningen.

Medisinen som tas som en ukentlig injeksjon, er godkjent for behandling av overvekt hos pasienter med kroppsmasseindeks (BMI) fra 30, eller fra 27 dersom man har visse tilleggstilstander som kan medføre risiko. Legemiddelverkets avslag begrunnes med at legemidlet ikke er kostnadseffektivt, det vil si at det er for dyrt i forhold til dokumenterte helseeffekter, sett i lys av sykdommens alvorlighet. @Dagens medisin

Parat24

Les flere nyheter
på parat24.com

Hjelp kundene dine til å
føle seg ustoppelige med

ALT-I-ETT- LINDRING AV TØRRE ØYNE¹

Systane[®]
COMPLETE

- FLERDOSE UTEN
KONSERVERINGSMIDDEL
- VIRKER PÅ ALLE LAG
AV TÅREFILMEN²
- LINDRING AV ALLE
TYPER TØRRE ØYNE
I OPPTIL 8 TIMER¹

Anbefal Systane[®] COMPLETE UTEN KONSERVERINGSMIDDEL

2 DROPS. 1 UNSTOPPABLE YOU.

ALL
IN
ONE

Referanser: 1. Silverstein S, Yeu E, Tauber J, et al. Symptom Relief Following a Single Dose of Propylene Glycol-Hydroxypropyl Guar Nanoemulsion in Patients with Dry Eye Disease: A Phase IV, Multicenter Trial. *Clin Ophthalmol.* 2020;14:3167-3177. 2. Ketelson H, Rangarjan R. Pre-clinical evaluation of a novel phospholipid nanoemulsion based lubricant eye drops. Poster presented at ARVO 2017, Baltimore, MD.

Se bruksanvisningen for informasjon om anvendelse, pleie, forsiktighetsregler, advarsler, kontraindikasjoner og bivirkninger.

© Alcon Inc. 02/22 NORD-SYX-2100008

Alcon

Nye sykehus gir spennende muligheter for farmasi

I desember 2022 bestemte styret i Helse Sør-Øst at historiske Ullevål sykehus skal legges ned til fordel for å bygge to nye sykehus i hovedstaden. Planleggingen er allerede i gang, og prosjektet, som ifølge Helse Sør-Øst er estimert til over 45 milliarder kroner, har omfattende planer om hvordan apotektjenesten vil se ut.

Av: Ulrik Øen Johnsen

Ulrik Øen Johnsen
Journalist
ulrik.oen.johnsen@parat.com

De to nye sykehusene, Aker sykehus og det nye Rikshospitalet, skal etter anbefaling i et styredokument fra Helse Sør-Øst i 2021 videreføre et prosjekt som til nå har vært prøvd ut i en pilot ved Radiumhospitalet. Prosjektet tar for seg fremtidens farmasitjeneste ved sykehusene og ser på effektivisering gjennom en løsning kalt «farmasitun».

Tiltak for å lette sykepleiermangel

Farmasitun er betegnelsen på et sentralt lokale

hvor farmasøyer og apotek teknikere utfører spesialisert legemiddelhåndtering i sykehuset. Hensikten er å øke kvaliteten og sikkerheten samt å frigjøre tid for sykepleiere, ifølge Oslo universitetssykehus' nettsider.

Prosjektleder Anett Bjørhovde sier i et webinar til Nasjonalt senter for e-helseforskning at sykepleiermangel er en vesentlig utfordring for driften ved norske sykehus i dag. Farmasitunene gjør at ressurser i større grad kan frigjøres, fordi tidsbruken og oppgavedelingen i løsningen fordeler ansvaret mer effektivt.

Ved å samordne legemiddeltjenesten under ett tak på sykehuset på denne måten er vi mer effektive.

Leder for Sykehusapotekene i Oslo, Jalil Djahromi

– Ordningen legger vekt på å bruke rett helsepersonell til rett oppgave i prosessen med å få til delt korrekt medisin til pasientene, sier Bjørhovde.

Et viktig mål med denne nye løsningen for legemiddelhåndtering ved sykehusene er økt pasientsikkerhet. Dette skal blant annet sikres med det som omtales som en «lukket legemiddelsløyfe». Prosjektet har sett på området legemiddelforsyning og klargjøring av legemidler, og lagt til grunn en økt automatisering av denne prosessen, gjennom farmasitunene. Ifølge prosjektbeskrivelsen er målet at farmasitunet gjennom løsningen skal

ha en større rolle i klargjøringen og forsyningen av legemidler til den enkelte pasient.

16 farmasitun inkludert i planen

Det planlegges nå 16 farmasitun fordelt på de nye sykehusene, og disse er allerede tegnet inn i de foreslåtte byggeplanene på Oslo universitetssykehus' nettsider. Størrelsen på farmasitunene vil totalt være rundt 60 kvadratmeter, og de vil kunne betjene rundt 100 pasienter hver. Farmasitunene skal blant annet lagre legemidler for sykehusene, drive med klargjøringsoppgaver og sam-

Doser klargjøres i farmasitunet før de fordeles ut på de forskjellige sengepostene på sykehuset.

Foto: Ulrik Øen Johnsen

Provisorfarmasøyt og prosjektleder i Sykehusapotekene Oslo, Irene Sunnvoll, viser frem farmasitunet på Radiumhospitalet som har vært et pilotprosjekt siste år. Foto: Ulrik Øen Johnsen

Både på tilberedning og klargjøring er apotekteknikerne og farmasøytene en sentral del av farmasitunet.

Leder for Sykehusapotekene i Oslo, Jalil Djahromi

menstilling av pasientdoser, og enkle opptrekk av legemidler som ikke kan fås bruksklare fra sykehusapotekene eller industri. Det er i tillegg ønsket at de også skal ferdigstille så komplette legemiddeltraller som mulig ut til sykehusenhetene.

I skissen prosjektet har utarbeidet, står legen for koordineringen av legemiddelet, farmasitunet for klargjøringen og forsyningen av medikamentene, og sykepleieren for å administrere legemiddelet til pasienten. Ordningen skal gi sykepleierne tid nok til å vurdere effekt og bivirkninger legemiddelet har på pasienten, skriver Oslo universitets-sykehus på sine sider.

Utelukkende positive resultater

Leder for Sykehusapotekene Oslo, Jalil Djahromi, forteller at konseptet med farmasitun er svært

spennende for de nye sykehusene, og at resultatene så langt er positive.

– Vi ser et stort potensial for farmasitun. Ved å samordne legemiddeltjenesten under ett tak på sykehuset på denne måten er vi mer effektive. Det passer godt inn i strategien om lukket legemiddelsløyfe og større pasientsikkerhet, sier Djahromi.

Foreløpig har pilotprosjektet på Radiumhospitalet gitt utelukkende positive tilbakemeldinger fra ansatte, og prosjektet her fortsetter ut 2023 før en sluttrapport skal utarbeides. Djahromi forteller at apotekteknikerne og farmasøytene er avgjørende for at ordningen skal fungere.

– Både på tilberedning og klargjøring er apotekteknikerne og farmasøytene en sentral del av farmasitunet. Det bidrar til at sykepleierne får

Lokalene brukt til farmasitun på Radiumhospitalet var opprinnelig et kontor for administrative oppgaver. Nå har pilotprosjektet vist svært gode resultater og skal etter planen videreføres til de nye sykehusbyggene som er planlagt. Foto: Ulrik Øen Johnsen

Muhamed Hassan tilbereder medisindoser i farmasitunets medisinrom. Foto: Ulrik Øen Johnsen

mer tid med pasientene, noe de er svært glade for. Effektiviseringen vi ser med farmasitun, gjør at vi kan levere en bedre tjeneste, sier Djahromi.

Han forteller også at ordningen gir større rom for automatiserte prosesser, som igjen bidrar til enklere og mer effektiv drift av legemiddelhåndteringen ved sykehusene.

– Dette er en løsning som har gitt veldig gode resultater. Nå skal vi jobbe med automatisering av flere av prosessene, som gjør at vi kan bli enda bedre på å møte behovene til pasientene raskere, og mer effektivt, forklarer Djahromi.

Gode nyheter for rekruttering

I styrebehandlingen av forslaget om å etablere farmasitun, som nå er en vedtatt del av de nye sykehusplanene, trekkes økt behov for bemanning

frem som viktig del i gjennomføringen av farmasitun på de nye sykehusene.

Noen av farmasitunene vil nødvendigvis måtte være døgnåpne etter sykehusenhetenes behov for betjening. Det vil kreve flere ansatte, og derfor er det sannsynlig at de nye farmasitunene kan bli en populær arbeidsgiver for apotek teknikere og farmasøyter når de blir en integrert del av de nye sykehusene.

– Nå er vi helt i pilotfasen fortsatt, men det er klart at dette vil være et prosjekt som krever oppbemanning. Det vi ser for oss, er at det i hvert fall må være et døgnåpent farmasitun på hver store lokasjon, mens de øvrige farmasitunene bemannes etter en skiftordning. Slik klarer vi å levere gode tjenester og samtidig være kostnadseffektive og bærekraftige, sier Djahromi. ■

Eik skal forenkle arbeidet i apotek

Alle apotek i Norge skal nå begynne å bruke et felles system for deling og registrering av pasientinformasjon. Etter flere runder med testing er systemet, som er døpt Eik, nå klart for å forenkle arbeidet med meldingsutveksling mellom interne og offentlige systemer for alt fra resepthåndtering til refusjon og oppgjør.

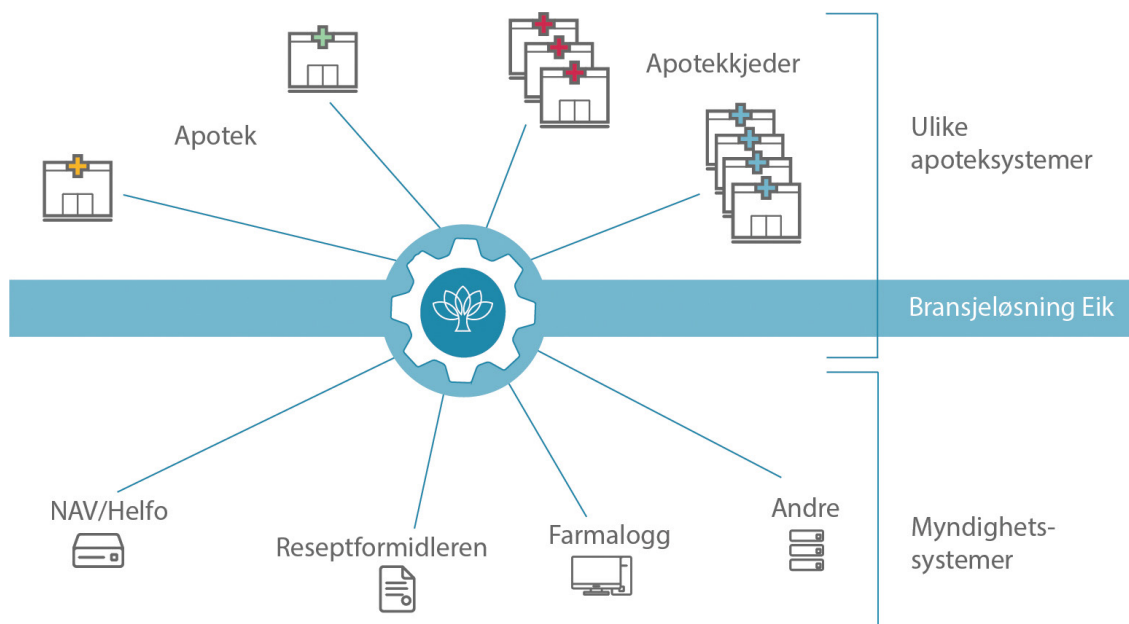
Av: Ulrik Øen Johnsen

Den nye løsningen skal gi en universell løsning for kommunikasjon opp mot offentlige tjenester for apotek og apotekkjeder i Norge.

Etter noen forsinkelser i prosjektet har nå syv apotek tatt i bruk den felles IT-løsningen. Videre utrulling av systemet fortsetter utover i 2023 og skal til slutt gi en universell løsning for kommunikasjon opp mot offentlige tjenester for apotek og apotekkjeder i Norge.

Eik er et spleiselag mellom apotekene, og utgiftene deles mellom kjedene i Apotekforeningen. Hver enkelt kjede og hvert apotek har i tillegg en kostnad knyttet til å koble sine egne systemer til løsningen. Mens noen apotek har valgt å bygge sin egen programvare, har andre kjøpt tjenester som nå kobles til Eik.

Bransjeløsningen
Eik forklart.
Illustrasjon: Difa AS

Komplekse systemer skal snakke sammen

Ifølge daglig leder i Difa, som har utviklet Eik, Iren Rutle, venter de nå på at flere av apotekene skal ta i bruk løsningen. Programvaren Eik er klar til bruk, og det er nå opp til det enkelte apotek og apotekkjedene å koble sine egne systemer til tjenesten.

– Det er store, komplekse systemer som skal innføres i apotekene, der Eik utgjør en mindre del. Derfor tar det tid å ferdigstille apoteksystemene og koble på flere apotek. Vi forventer at de fleste apotekene er på plass i løpet av 2024, uttalte Iren Rutle i Difa til Apotekforeningens nettside i høst.

Har vært en god prosess

Prosjektet med å få på plass et nasjonalt system for landets over 1000 apotek har pågått siden 2015. Ifølge May Kirsten Nyhuus, systemansvarlig i Apotek 1, har arbeidet med å teste løsningen vært en god prosess, hvor tilbakemeldinger fra apotekene har vært viktige for tilpasning.

– Vi startet i 2021 med en enkel utgave av løsningen, og vi har brukt perioden effektivt til å få tilbakemeldinger om hva som fungerer, og ikke fungerer. Det har gjort at vi kan utvikle funksjonaliteten og bygge videre etter det vi får tilbakemeldinger fra de ansatte på, sier Nyhuus.

Pasientsikkerhet gjennom økt informasjonsdeling

I motsetning til FarmaPro, som lenge har vært bransjestandarden for programvare i apotek, lagres ikke informasjonen i Eik lokalt, men i en skybasert løsning. Dette gir apotekene større mulighet til å bistå pasienter der de henvender seg, i stedet for at pasienten er låst til apoteket der den først fikk hjelp.

– En ting som er nytt i Eik, er at du i dag i større grad deler ekspedisjonshistorikk. Det gir mulighet til å hente opp relevant informasjon. Hvis pasienten for eksempel ikke husker hva som har blitt skrevet ut av medisiner sist, er dette et godt hjelpemiddel. Det at vi deler denne historikken, vil gi farmasøyten mer informasjon og bedre farmasøytikkontroll, sier Nyhuus.

God progresjon

Etter alt å dømme er prosessen med utrulling av Eik i apotek i rute. Nyhuus er optimistisk til at systemet skal være på plass i alle apotek i løpet av 2024.

– Vi ser en god progresjon på løsningen, og vi er i rute med planen for å rulle ut Eik i våre apotek, sier Nyhuus. ■

Vi forventer at de fleste apotekene er på plass i løpet av 2024.

Iren Rutle,
daglig leder i Difa

Skuffet over apoteklovutvalget

I 2021 nedsatte daværende helseminister Bent Høie et utvalg som skulle se på hvordan fremtidens apotek kan innrettes. I slutten av januar la apoteklovutvalget frem sin utredning. Farmasiforbundets leder er ikke fornøyd med utredningen.

Av: Vetle Daler

Vetle Daler
Journalist
vetle.daler@parat.com

Apoteklovutvalget har vurdert hvordan det fremtidige apotekregelverket burde innrettes. Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol var glad for å få overlevert utvalgets rapport «Fremtidens apotek – fleksibelt og forsvarlig».

– Når det er over 25 år siden siste NOU (Norges offentlige utredninger, red. anm.) på området, var det på høy tid med en gjennomgang av apotekregelverket, sa hun da rapporten ble overlevert under en pressekonferanse i Oslo.

Økt konkurranse og nye apotekløsninger

Utvalget, som ble nedsatt i september 2021, har sett på hvordan fremtidens apotek skal innrettes, samtidig som de legemiddelpolitiske målsettingene ivaretas. Utvalget har vurdert regelverk knyttet til apotekvirksomhet og har spesielt vurdert behovet for reguleringer som legger til rette for økt konkurranse og nye apotekløsninger.

– Når det er over 25 år siden siste NOU (Norges offentlige utredninger, red. anm.) på området, var det på høy tid med en gjennomgang av apotekregelverket, sa Ingvild Kjerkol da rapporten ble overlevert under en pressekonferanse i Oslo.

Tore Bråthen t.v. Foto: Hanne Nessing / Norsk Farmaceutisk Tidsskrift

– Jeg ser frem til å lese utvalgets vurderinger og forslag til hvordan vi kan utvikle et fremtidsrettet regelverk, som ivaretar både brukere og den teknologiske utviklingen i apotekmarkedet, sa Kjerkol.

Ønsker ikke å bremse innovasjon

Hun påpekte at mye av dagens teknologi ikke var kjent da apotekloven sist ble revidert for 25 år siden.

– Utvalget ble satt ned fordi vi så at ny teknologi og endringer i regelverket har åpnet for nye apotekløsninger. Netthandel er et godt eksempel på dette. Vi ønsker ikke at regelverket skal bremse innovasjon og hindre bruk av teknologiske muligheter i apotekmarkedet, sa helseministeren.

Vil fjerne krav om fysisk apotek

Blant forslagene fra utvalget er nettopp å tilrettelegge bedre for salg på nett. Konkurransetilsynet har tidligere påpekt at streng regulering hindrer at flere nettapotek etablerer seg her i landet. For å etablere nettapotek må man ha et fysisk apotek for å oppfylle lovens krav.

Det er nå grunn til å endre på dette regelverket, mener utvalget. De foreslår flere tiltak for å gjøre reglene mer teknologinøytrale. Blant annet foreslår de at man fjerner kravet om at apotek skal være fysisk tilgjengelig for publikum.

Lite konkurranse

I løpet av tjue år har antall apotek mer enn doblet seg – fra snaut 500 til over 1 000. Samtidig domineres markedet av tre aktører: Vitus, Apotek 1 og Boots. I tillegg kommer sykehusapotek og en liten andel andre apotek. 94 prosent av norske apotek har tilknytning til en av de tre kjedene, gjennom enten eierskap eller medlemskap.

Uansett hvordan man vrir og vender på det, er vi som apotekbransje avhengig av å opprettholde tillit.

Bodil Røkke, leder i Farmasiforbundet

I rapporten går det frem at det er lite konkurranse mellom kjedene. Det er ikke tegn til nevneverdig priskonkurranse for legemidler på hvit eller blå resept, og kun i noe grad for reseptfrie legemidler.

Fortsatt leveringsplikt

Utvalget mener hovedregelen fortsatt bør være at alle grossister har leveringsplikt til alle landets apotek, men at det skal være adgang til å gjøre unntak. De vil også videreføre apotekenes leveringsplikt, og det inkluderer nettapotek. Leveringsplikt betyr at apotek har plikt til å så snart som mulig skaffe legemidler som etterspørres og er tillatt solgt i Norge.

Samtidig mener utvalget at det bør bli enklere å etablere kjedeuavhengige grossister.

Ingen ambisjoner for apotekteknikere

Bodil Røkke er leder i Farmasiforbundet i Parat, som organiserer de fleste av landets apotekteknikere. Hun er skuffet over utredningen.

– Det er tydelig signal fra utvalget om at kvaliteten må være drivende for bransjen fremover, og at apoteket som faghandel må styrkes. Det er viktige grunnleggende prinsipper som vi i aller høyeste grad støtter. Når det er sagt, er det overraskende og ikke minst skuffende at utvalget ikke har fremlagt noen som helst strategi, tanker eller ambisjoner om bedre faglig utnyttelse av apotekteknikerne, når de er så tydelig på farmasøytkompetansen, sier Røkke.

Hun fortsetter:

– Vi har farmasøymangel i Norge, og vi har utfordringer med å beholde og rekruttere apotekteknikere. Dette vil på ingen måte bli bedre om man ikke er tydelig på hva man ønsker av sistnevnte yrkesgruppe. Det er historieløst, med så

Farmasiforbundets leder Bodil Røkke mener tillit er det viktigste stikkordet for apotekbransjen.
Foto: Vetle Daler

store rekrutteringsproblemer i hele helsesektoren, at det ikke er vilje til å se på bedre oppgavedeling mellom yrkesgruppene i apotek, mener hun.

Avhengig av tillit

Farmasiforbundets leder mener tillit er det viktigste stikkordet for bransjen.

– Uansett hvordan man snur og vender på det, er vi som apotekbransje avhengig av å opprettholde tillit. Og det gjøres med kvalitet. Den kvaliteten er det vi som jobber i apotekene som sørger for hver dag. For å opprettholde den er vi avhengig av at vi klarer å tiltrekke oss dyktige farmasøyter – og apotekteknikere, sier hun.

Ingen bemanningsnorm

Bemanning og arbeidsdeling i apotekene var blant temaene daværende Farmasiforbundets leder Irene Hope tok opp i en stortingshøring om statsbudsjettet for 2022. Hope ba helsepolitikere om å innføre en egen bemanningsnorm.

– Skal vi lykkes med å utvikle morgendagens apotek og avlaste helsetjenesten med flere helse-

«Etter Farmasiforbundets oppfatning bør det vurderes innføring av en bemanningsnorm for apotekbransjen.»

og farmasifaglige oppgaver, er apoteket helt avhengig av både farmasøyter og apotekteknikerne som står i førstelinjen på apoteket. Etter Farmasiforbundets oppfatning bør det vurderes innføring av en bemanningsnorm for apotekbransjen. Ikke minst for å sikre et helhetlig og kvalitativt godt tilbud gjennom alle landets apotek, sa hun i høringen i helse- og omsorgskomiteen.

Dette ønsket har ikke apoteklovutvalget tatt til følge. Dette mener Bodil Røkke er skuffende.

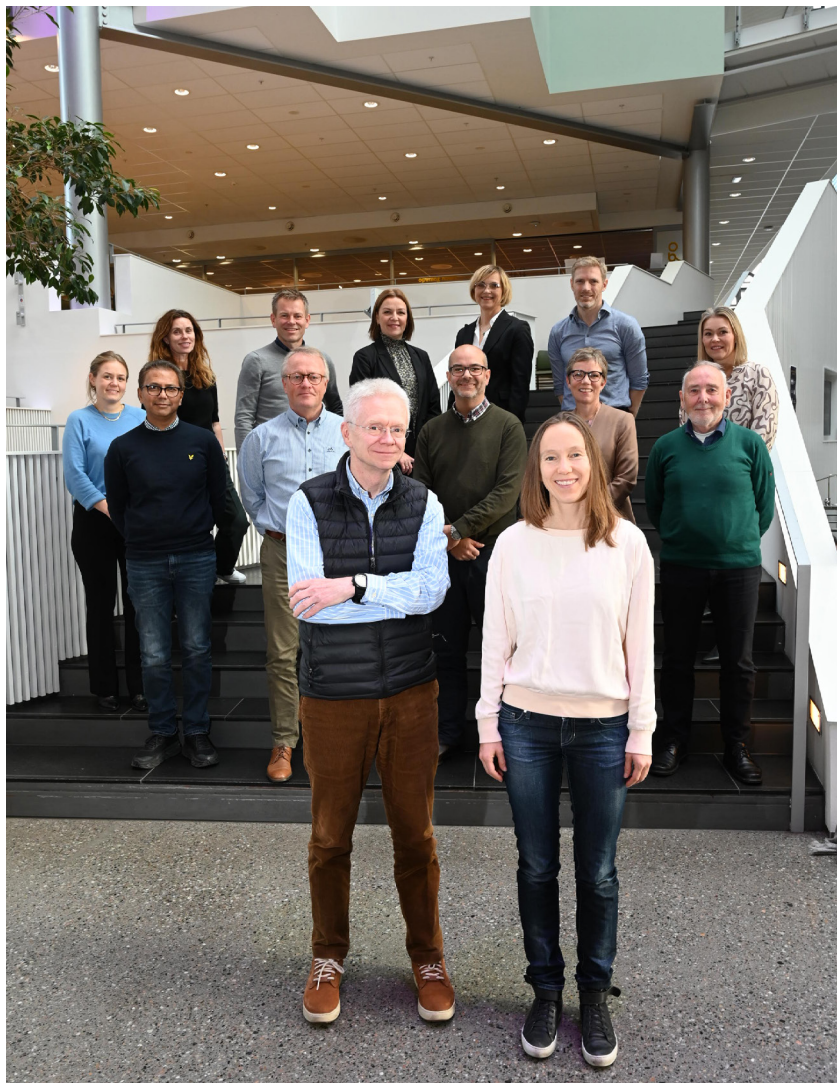
– Det er bra at man ønsker å styrke apotek som faghandel, men da må de også ta med hele strekket i laget, og ikke bare ha søkelys på farmasøytenes kompetanse.

Sliter med kompetanseheving

Røkke påpeker også at utvalget foreslår lovpålagt etter- og videreutdanning for farmasøyter.

– Det bør gjelde for alle som er autorisert helsepersonell i apoteket. Vi sliter med at apotekteknikerne ikke får nødvendig kompetanseheving, mener Farmasiforbundets leder.

Utvalgets rapport er nå ute på høring. Fristen er 15. mai. ■

Apoteklovutvalget. Foran f.v. Tore Bråthen og Urd Andestad. Andre rekke fra venstre: Katrine Bryne, Felix Kamal Ally, Oddbjørn Tysnes, Thomas Bäckstrøm, Marit Hermansen, og Harald Dale. Tredje rekke fra venstre: Beate Berrefjord, Stig Henning Pedersen, Turid Vollan Riset, Lilly Ann Elvestad, Hans Olav Melberg og Inger Cecilie Jørstad. Foto: Tore Rasmussen Steien / Norsk Farmaceutisk Tidsskrift

Medlemmer i apoteklovutvalget

Tore Bråthen, professor BI, Oslo (leder)

Beate Berrefjord, nestleder Konkurransetilsynet, Bergen

Felix Kamal Ally, apoteker Torget apotek, Drammen

Hans Olav Melberg, professor UiO, Oslo

Harald Dale, pensjonist, Karmøy

Inger Cecilie Jørstad, spesialrådgiver Troms og Finnmark fylkeskommune, Tromsø

Katrine Bryne, seniorrådgiver Legemiddelindustrien, Oslo

Lilly Ann Elvestad, generalsekretær Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Oslo

Marit Hermansen, sjeflege NAV, Ringsaker

Oddbjørn Tysnes, direktør næringspolitikk Apotekforeningen, Oslo

Stig Henning Pedersen, driftsdirektør Farmasiet, Sandefjord

Thomas Bäckstrøm, apoteker Sykehusapoteket Østfold, Sarpsborg

Turid Vollan Riset, assisterende banksjef Melhusbanken, Melhus

Urd Andestad, leder Norges Farmaceutiske Forening, Oslo

APOTEKFORENINGEN:

For lite om helsepersonell

Apotekforeningen, som er bransjeorganisasjonen for apotek, er enig med Farmasiforbundets leder i at rapporten legger for lite vekt på hvordan helsepersonell i apotek kan benyttes på en bedre måte enn i dag.

Av: Vettle Daler

Apotekforeningen representerer alle apotekene i Norge og mener utvalget gir en rimelig treffsikker beskrivelse av dagens apotek.

Savner konkrete forslag

Det er god tilgang på apotek og legemidler for alle innbyggere, og pasientene har god tilgang på farmasøytisk ekspertise over hele landet. Det er bra, mener Apotekforeningens administrerende direktør Per T. Lund. Han er imidlertid skuffet over deler av utredningen.

– Det er synd utvalget ikke peker på konkrete muligheter for å styrke helsetjenesten med apotekenes innsats. Utvalget sier veldig lite om hvordan 8 000 helsepersonell i apotek kan bidra mer til beste for pasienter og samfunn. Utvalget burde lagt større vekt på forslag til hvordan apotekene kan tas bedre i bruk i helsetjenesten, sier Per T. Lund.

Helsepersonell kan bidra

Han mener utvalget har forspilt muligheten til å mobilisere apotekene i helsetjenesten.

– Helsepersonellet i apotekene kan bidra til å løse mange av de uløste oppgavene i helsetjenesten. Først og fremst gjelder dette utfordringer knyttet til feil bruk av legemidler, med dårlig behandlingseffekt som resultat. Men også innen forebygging, for eksempel med vaksiner, kan apotek sørge for et løft.

Lite om rammevilkår

Lund mener også det er en svakhet at utvalget ikke går lenger i å vurdere apotekenes rammevilkår i fremtiden.

– De gir ikke noe klart svar på hvordan det offentlige bør bidra til å sikre hele befolkningen god og trygg tilgang på legemidler og apotek tjenester, sier Lund.

I tillegg mener han det mangler en grundigere vurdering av apotekavansen, hva den bør dekke, og hvordan den bør justeres for fremtiden. ■

– Helsepersonellet i apotekene kan bidra til å løse mange av de uløste oppgavene i helsetjenesten, sier Apotekforeningens administrerende direktør Per T. Lund
Foto: Kubrix/Apotekforeningen

Wow, for et hus!

I mange år har Kristin Rosmo vært fascinert av farmasibygningen ved Universitetet i Oslo på Blindern. Nå har fascinasjonen blitt fotobok.

Av: Vetle Daler

Foto: Kristin Rosmo

Farmasibygningen er den eldste universitetsbygningen på Blindern.
Foto: Vetle Daler

Kristin Rosmo er farmasøyt, journalist og fotograf, og har i en årrekke skrevet artikler og tatt bilder til Farmasiliv. I fjor høst ga hun ut boka *Funkis & formalin* om farmasibygningen ved Universitetet i Oslo på Blindern.

– Farmasibygningen har fascinert meg veldig, i mange år. Jeg har vært mye her i ulike sammenhenger opp gjennom årene, selv om jeg tok utdannelsen et helt annet sted. Etter hvert som jeg har sett mer og mer av bygningen, har jeg tenkt «wow, for et hus», forteller hun.

Historie på en helt annen måte

Kristin Rosmo har jobbet mange år som farmasøyt, men etter hvert fristet det mer å jobbe med journalistikk og foto enn farmasi. Det vil si, som

Foto: Kristin Rosmo

Foto: Kristin Rosmo

Farmasibygningen

- Den eldste universitetsbygningen på Blindern
- Byggeår: 1931–1932
- Arkitekter: Finn Bryn og Johan Ellefsen
- Eier: Staten
- Forvalter: Universitetet i Oslo
- Er i bruk til undervisning og forskning
- Fredet i 2014 (eksteriør og deler av interiøret)
- Farmasøytisk institutt flytter etter planen til Livsvitenskapsbygningen i 2026/2027

journalist har hun også jobbet mye med farmasisaker, blant annet for Farmasiliv. Med til journalistjobben hører også fotografering, og fotointeressen har vokst seg større og større med åra.

– Målet var å fortelle en historie på en helt annen måte enn jeg ville gjort som journalist. Derfor fikk jeg lyst til å gjøre noe fotobasert om Farmasøytisk institutt – å dokumentere bygningen mens den ennå er i bruk, forteller hun.

For noen år siden ble det nemlig bestemt at Farmasøytisk institutt skal flytte inn i den nye livsvitenskapsbygningen som nå bygges på Blindern. Dermed går det mot slutten for over 90 års farmasihistorie i det historiske bygget.

Funkis-arkitektur

Bygningen var den første som ble oppført på det nye universitetsområdet på Blindern i 1932, da univer-

Foto: Kristin Rosmo

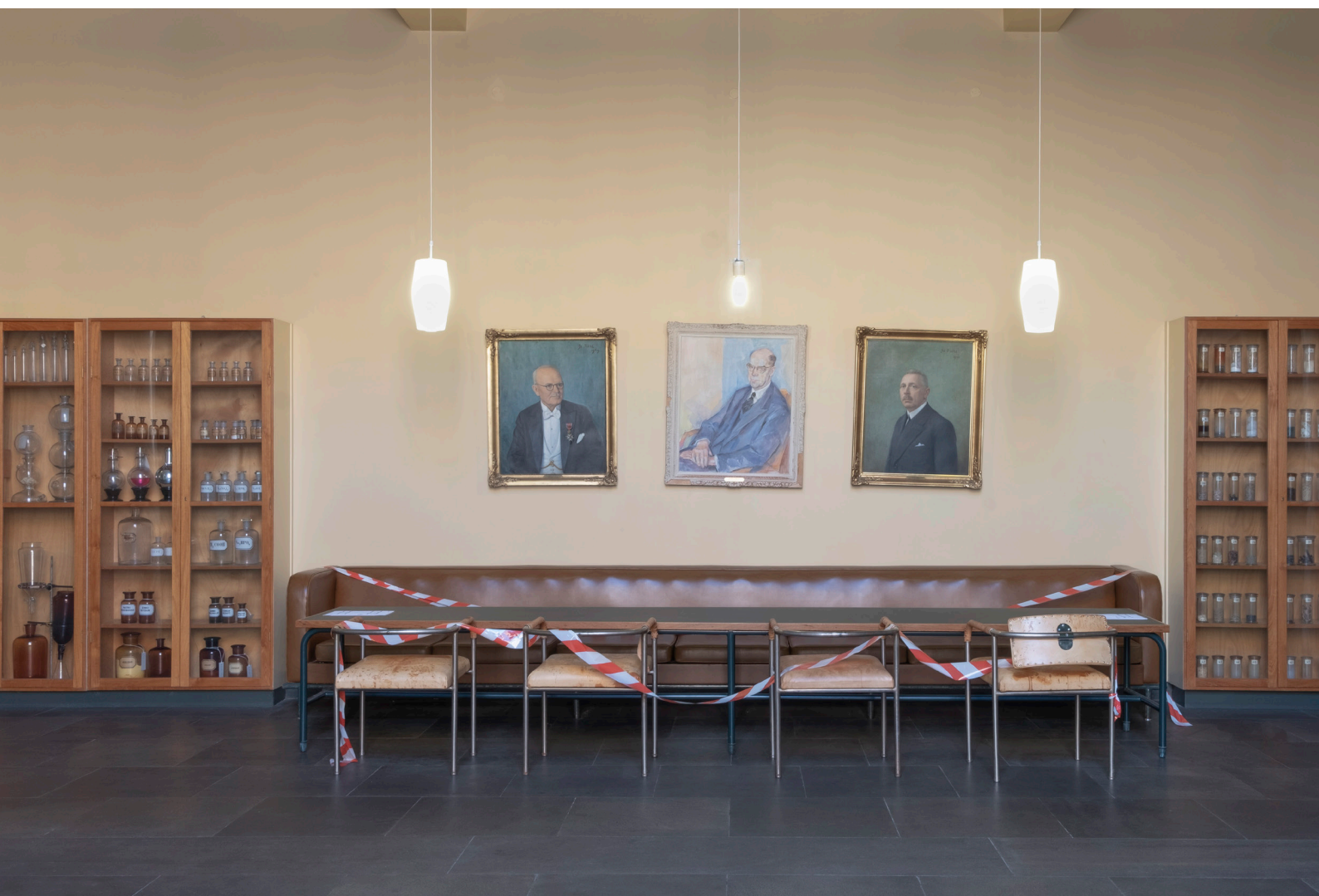

Foto: Kristin Rosmo

– Fordi jeg er farmasøyt og har vist så stor interesse for bygningen, har jeg fått unik tilgang til den. Jeg føler meg kjempeheldig, sier Kristin Rosmo. Her i det historiske drogerommet. Foto: Vetle Daler

Kristin Rosmo

Utdanning: Statens reseptarhøyskole, bedriftsøkonomi ved BI og har i tillegg START-eksamen i journalistikk og masteremnet Documentary photography fra Høgskulen i Volda.

Bakgrunn: Farmasøyt og journalist

Alder: 56

Bosted: Oslo

Aktuell med:
Funkis & formalin,
fotobok om farmasi-
bygningen på Blindern

Jeg har vært heldig å få en unik tilgang til bygningen.

Kristin Rosmo

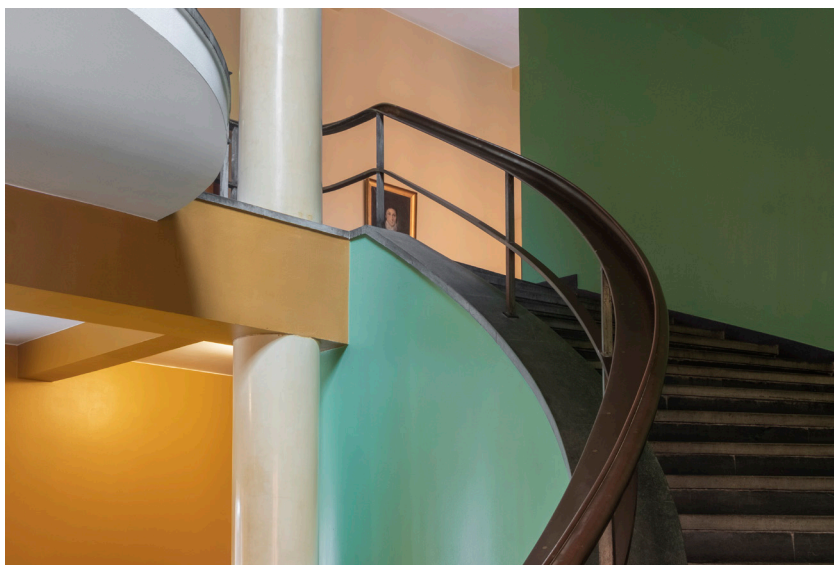

Foto: Kristin Rosmo

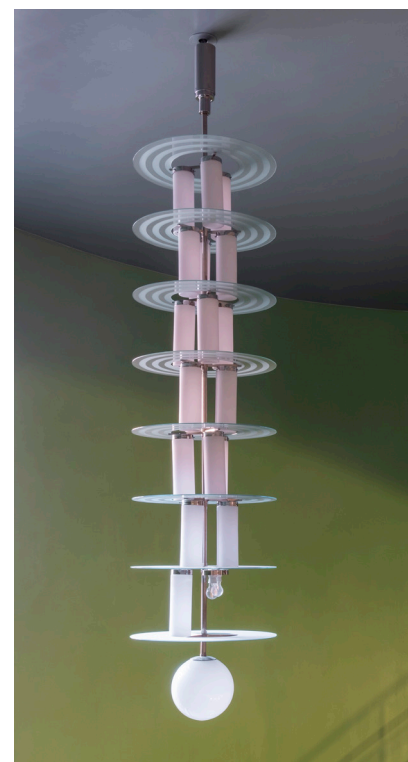

Foto: Kristin Rosmo

sitetet var i ferd med å vokse ut av de opprinnelige bygningene på Karl Johans gate i Oslo sentrum. Stilen var tidsriktig funksjonalistisk.

– Funkis-arkitekturen tiltaler meg, og i tillegg til arkitekturen blir jeg fascinert av lukta i bygningen; en blanding av støv, urter, te og legemidler.

At bygningen er gammel, med et visst vedlikeholdsetterslep, er litt av sjarmen, mener Kristin Rosmo.

– Det er litt slitt, det mangler en lampeskjerm her og der, bygningen bærer preg av et levd liv. Det har dessuten ikke vært vanskelig å finne morsomme motiver. Farmasibygningen er spekket med akademisk kompetanse, men samtidig er det masse humor. Jeg liker det.

Unik tilgang til bygningen

Etter å ha jobbet med fotoprojektet i to år føler Rosmo at hun kjenner bygningen ut og inn.

Foto: Kristin Rosmo

Foto: Kristin Rosmo

Foto: Kristin Rosmo

– Jeg har vært heldig å få en unik tilgang til bygningen. Farmasøytisk institutt har gitt meg ubegrenset tilgang og tillit gjennom hele prosjektperioden. Det har vært helt avgjørende for at jeg fikk det resultatet jeg fikk. Jeg føler meg kjempeheldig, sier hun.

Farmasøytisk institutt på Blindern var Norges studiested for farmasi fra 1932 helt opp til 90-tallet.

– Bygningen betyr mye for alle som jobber i norsk farmasøytisk bransje. Standardene og kulturen som er utviklet her, preger fortsatt hele den farmasøytiske bransjen og er like viktig uansett utdanningssted, om du er apotektekniker eller farmasøyt, eller hvilken arbeidsgiver du har.

Flere prosjekter

Funkis & formalin er Kristin Rosmos første store fotoprojekt, i form av både bok og fotoutstillinger på Fotografiens hus i Oslo og på NTNU i Trondheim. Hun ser ikke bort fra at det kan bli flere prosjekter.

– Jeg tror jeg kommer til å jobbe med flere historiske bygninger, sier hun. ■

«Funkis & formalin»

Fotobok om Farmasibygningen på Blindern, utgitt oktober 2022. Tematikk er sammenhengen mellom en bygning, et fag og menneskene som har kommet og gått.

Utgiver: Kristin Rosmo.

120 sider.

81 fotografier fra perioden 2020–2022 + 4 historiske fotografier
Tekster av Bjørn Vidar Johansen, Anne Gerd Granås og Kristin Rosmo

ISBN: 978-82-303-5627-2

For mer informasjon og bestilling av fotoboka:

www.funkisogformalin.no

Funkis & formalin kan også kjøpes hos Akademika, Haugenbok, Norli, Tronsmo og i museumsbutikkene hos Nasjonalmuseet og Preus fotomuseum.

Silje Louise Henriksen Kongsbak.
Foto: Privat.

Ung og ufaglært snuser på utdanning

Silje Louise Henriksen Kongsbak er apotekmedarbeider ved Vitusapotek Isbjørn i Hammerfest. Hun trives godt som ufaglært på apoteket, men planlegger å ta mer utdanning.

Av: Vetle Daler

Noe av det beste med apotekjobben er å kjenne på følelsen av å levere viktige medisiner til kunder, mener Kongsbak, som også har en forkjærlighet for hudprodukter.

– Jeg liker særlig å hjelpe kunder som sliter med uren hud, da jeg selv vet at det er en usikkerhet, sier den unge apotekmedarbeideren.

Kastet seg på muligheten

Hun beskriver seg selv som ei ung jente som liker å utforske og prøve nye ting. Derfor kastet hun seg på da det bød seg en mulighet for jobb på apoteket i Hammerfest.

– En venninne av meg jobbet som ekstrahjelp og sa jeg burde søke. Og det gjorde jeg, sier hun.

Kongsbak har ikke apotekteknikerutdanning, men synes selv hun klarer seg rimelig godt i apotekhverdagen.

– Jeg trives veldig godt på apoteket, kollegaene mine er kjempehyggelige, og jeg kan alltid høre med dem når det er noe jeg ikke vet. Jeg føler at

Silje Louise Henriksen Kongsbak

Alder: 20 år

Bosted:
Hammerfest

Yrke:
Apotekmedarbeider

Utdanning:
Videregående skole,
studiespesialisering

Arbeidssted:
Vitusapotek Isbjørn,
Hammerfest

Interesser: Hudpleie,
trening

Fagorganisert: Ja

jeg har nokså grei kompetanse innenfor apotek, leser om litt forskjellig på fritiden og hører alltid med kollegaene mine om ulike produkter, sier hun.

Klar for utdanning

Hun er imidlertid klar for å ta formell utdanning i faget.

– Jeg har alltid hatt interesse for å hjelpe folk og vil gjerne fortsette å jobbe i apotek. Jeg er usikker på hvilken retning jeg skal gå – jeg hadde aldri hørt om yrkene apotektekniker eller farmasøyt før jeg begynte å jobbe her. Nå vurderer jeg hvilken av disse to retningene jeg bør satse på, forteller hun.

Apotekjobben er imidlertid ikke bare fryd og gammen – den byr også på utfordringer.

– Det vanskeligste er når jeg selger kanyler til kunder og vet hva de skal bruke dem til. Det kan også være vanskelig å hjelpe kunder som ikke snakker norsk eller engelsk, slik at jeg må bruke korte ord, mime eller bruke Google oversetter, sier hun. ■

KOMMENTAR

Fremtidens arbeidsliv i evig omstilling for overlevelse

Vi står overfor et enormt kompetansegap i dagens arbeidsmarked. Endringer skjer konstant, og bedrifter må tilpasse seg omgivelsene for å kunne overleve.

Av: Marte Raknerud Hoel, leder i Parat UNG

Parat UNG spør seg om dagens arbeidsmarked skal baseres på tilfeldig arbeidskraft, eller om vi skal sikre trygge, gode arbeidsplasser med gode muligheter for kompetanseutvikling. For dersom sistnevnte er ønskelig, er det på høy tid å tilrettelegge for omskoleringer og se på virkningen av akutte permitteringer og nedskaleringer.

Påvirker lokalsamfunn

Hva skjer med lokalsamfunn når virksomheter må legges ned og arbeidsplasser forsvinner? Denne utfordringen har allerede blitt en virkelighet på øygruppen Svalbard, hvor regjeringen har bestemt at kulldriften skal legges ned.

Det er tydelige tegn til store endringer i lokalsamfunnet i Longyearbyen. Arbeidsplasser forsvinner, og familier må flytte fra Svalbard da jobbene forsvinner. Hvilken kompetanse skal innbyggerne i Longyearbyen nå skaffe seg for å kunne bo der? Gruvearbeidere må erstattes med ingeniører med bakgrunn fra klimaomstillinger og fornybare kilder. Hva gjør dette med lokalsamfunnet?

Situasjonen er den samme på fastlandet, 2000 kilometer unna. Dagens mediebilde viser flere eksempler på bedrifter som må nedskalere driften eller massepermitttere sine ansatte. Folkehelseinstituttet (FHI) har fått innvilget hele 400 millioner mindre av årets statsbudsjett enn de fikk i 2021, og må nedskalere med opptil hundrevis av ansatte. Større bedrifter som Microsoft varsler å kutte 10 000 stillinger verden over, samtidig som mindre bedrifter, som Salmar, kutter over 300 arbeidsplasser.

Livslang læring

Omstilling må til for at virksomhetene skal kunne lykkes. Likevel finnes det måter å omstille på der man samtidig tar vare på de ansatte. Vi må legge til rette for livslang læring hvor de ansatte kan videreutvikle seg for å holde seg relevante i arbeidslivet. Dette kan hindre at hjørnesteinsbedrifter i lokalsamfunnet må legges ned, men heller kan videreutvikles i tråd med endringer i samfunnet.

Unge arbeidstakere er med på å utfordre dagens måte å gjøre ting på. Det må gjøres plass til de unge, som har andre holdninger og innspill, og det må gis rom for å uttrykke disse meningene.

Det er helt umulig å forutsi med sikkerhet hva slags arbeidsplasser det vil være behov for i fremtiden, men at kompetanse må høyere opp på agendaen hvis vi skal klare å holde følge med utviklingen i samfunnet, er helt sikkert. Ikke minst må virksomhetene få øynene opp for viktigheten av å holde sine ansatte dagsaktuelle.

Parat UNG tar ikke side i saken om å avvikle kulldrift, men ønsker å støtte arbeiderne som mister sitt virke. ■

Referanser: Nettavisen, 3.11.2022, og NRK, 9.11.2022

Hva skjer med lokalsamfunn når virksomheter må legges ned og arbeidsplasser forsvinner, slik som i Longyearbyen på Svalbard?

Tillitsvalgte er Parats
flaggsak i 2023.

Arbeidstakernes forsvarsadvokater

Tillitsvalgte utgjør noe av grunnmuren i den norske arbeidslivsmodellen. I år er nettopp tillitsvalgte årets flaggsak i Parat. Men hvordan er det egentlig å være tillitsvalgt? Hvilke verdier er det tillitsvalgte forsvarer når de tar kampene på vegne av andre i arbeidslivet? Og hvordan kan Parat bistå?

Pang, sa det. Det smalt, og det smalt høyt da det i 2019 viste seg at NAV hadde feiltolket reglene for trygdeutbetalinger. Sympatien for de rammede trygdemottakerne var stor, og avskyen mot NAV-systemet tilsvarende kraftig, men hva med de ansatte i NAV? De som hadde gjort jobben sin, fulgt regelverket og hørt på politisk ledelse? Hvem skulle ta vare på dem?

Å verne om hver enkelt ansatt

For tillitsvalgt Agathe Osland Helleesen i Parat NAV var det aller, aller viktigste å beskytte de ansatte.

– Når etaten ble rammet så hardt som vi ble, og også utpekt som sydebukk, var det viktigste for meg å skjerme de ansatte og sikre at de ikke ble beskyldt for skandalen, sier Parat NAV-leder Agathe Osland Helleesen. Foto: Vetle Daler

– Når etaten ble rammet så hardt som vi ble, og også utpekt som sydebukk, var det viktigste for meg å skjerme de ansatte og sikre at de ikke ble beskyldt for skandalen. Og jeg var helt tydelig inn mot det politiske nivået: Dette var ikke en NAV-skandale, men en EØS-skandale. Det var dårlig politisk håndverk som nå rammet store deler av befolkningen.

Osland Helleesen var opptatt av å plassere ansvaret der hun mente det hørte hjemme, og som tillitsvalgt ble det viktig å ansvarliggjøre politisk ledelse for skandalen som hadde oppstått. Men selv om hun forsøkte å verne godt om de ansatte, var det umulig å forhindre heksejakten som oppsto på sosiale medier.

– Det ble mye hets og sjikane av enkeltmedarbeidere i sosiale medier. Og det var tungt å lese i media at NAV var sydebukken. Det var ingen som så bredere på saken – at dette handlet om politikk, ikke saksbehandlerne i NAV.

Men trass i heksejakt, ensidig søkelys på ansatte og sydebukkstempel – Osland Helleesen følte respekt fra det politiske miljøet og store deler av befolkningen. Og hun sto støtt i stormen.

– Med Parat i ryggen har jeg aldri følt meg utrygg. Jeg har fått full backing hele veien. Å være tillitsvalgt handler om å ta i forsvar, bygge opp kompetanse og bistå i vanskelige situasjoner. Det er en flott jobb, men krevende. Det er mange menneskelige aspekter å ta hensyn til, og ingen dager er like, sier Osland Helleesen.

Marianne Baksjøberg
Journalist
marianne.baksjoberg@parat.com

Leder i Parat, Unn Kristin Olsen, mener den norske modellen ikke hadde vært mulig uten de tillitsvalgte. Foto: Vetle Daler

Årets flaggsak skal vise verdien av tillitsvalgte

Hvert år velger Parat en egen flaggsak som får ekstra oppmerksomhet året gjennom. I 2023 er det tillitsvalgte som skal løftes opp og frem. Og det er det gode grunner til, ifølge leder i Parat Unn-Kristin Olsen.

– Som jeg har sagt så mange ganger før: De tillitsvalgte er Parats gull. Vi er helt avhengig av å ha medlemmer som ønsker å være tillitsvalgt. Den norske modellen er lagt opp til at de ansatte blir representert av en tillitsvalgt i medbestemmelsesapparatet og i forhandlinger. Så uten tillitsvalgte ville ikke Parat eksistert, sier Olsen.

Hun påpeker at tillitsvalgte representerer medlemmene sine i møter med ledelsen og er dermed

en talsperson for de ansatte. Betydningen av det kan knapt nok kommuniseres godt nok, mener Parat-lederen.

– Den tillitsvalgtes rolle er også av betydning for den velferdsstaten vi har i Norge. Den norske modellen hadde ikke vært mulig uten at mange av oss tok på seg tillitsvalgtrollen. Partssamarbeid og trepartssamarbeidet bidrar til verdiskaping og velferd, og de tillitsvalgte er essensen i dette, sier hun.

Olsen sier Parat er opptatt av å verdsette jobben tillitsvalgte gjør, og å sørge for at de har kompetansen de trenger for å utføre vervet sitt.

– Som tillitsvalgt får du et unikt innblikk i den virksomheten du er ansatt i. Du får være med å påvirke, medvirke og utøve medbestemmelse. Du er valgt til å representere en gruppe medlemmer, men også bistå enkeltmedlemmer i saker som gjelder lønns- og arbeidsforhold.

For å bistå med dette har Parat et grundig opplegg.

– I Parat har vi en mangfoldig kurskalender – i spennet fra grunnopplæring og opp til lederopplæring for topptillitsvalgte. De tillitsvalgte får også anledning til å medvirke til hvilke typer kurs vi skal ha. Vi tilbyr også opplæring som gir studiepoeng, og vi har stipendordning for dem som ønsker kompetanseheving utenfor Parats fyldige opplærings-tilbud, sier Olsen.

Som jeg har så sagt mange ganger før, de tillitsvalgte er Parats gull.

Unn Kristin Olsen, leder i Parat

Kan løse problemer uten å øke konfliktnivået

Parat er opptatt av å støtte og veilede de tillitsvalgte. Det handler ikke bare om å tilby hjelp der og da når det trengs, men også å skolere i forkant for å sikre at tillitsvalgte er godt skodde for rollen de skal ha. Parat holder kurs, gir råd i konflikter, stiller med juridisk støtte, har eget tillitsvalgtsverktøy, har utviklet egen app og tilbyr bred medlemservice.

– Vi er på mange måter et «backoffice» – tillitsvalgte har oss i ryggen, sier avdelingsleder for juridisk avdelingsleder i Parat, Anders Lindstrøm. Foto: Bente Bjercke

Anders Lindstrøm er advokat og leder av juridisk avdeling i Parat.

– Vårt mål er at alle tillitsvalgte skal gjennom grunnopplæring og gjerne videregående opplæring sånn at de er bedre rustet til hverdagen som tillitsvalgt, sier han og understreker at tillitsvalgte har både rettigheter og plikter.

– Tillitsvalgte skal få grunnleggende forståelse for rollen sin og informasjon om rettigheter og plikter. Uten dette på plass er

man svekket i rollen som tillitsvalgt. Deretter lærer tillitsvalgte i praksis. De kommer i situasjoner der de har behov for å søke råd og tar kontakt med oss. Vi rådgir, hjelper og støtter underveis. Vi er på mange måter et «backoffice» – tillitsvalgte har oss i ryggen, sier Lindstrøm.

Han mener den største verdien av tillitsvalgte ligger i den konfliktdempende effekten de har.

– Tillitsvalgte kan få løst problemene uten å øke konfliktnivået. Ledelsen og tillitsvalgte har ofte et godt forhold. Og den beste løsningen er som regel god dialog med ledelsen. En e-post fra en advokat i en fagforening kan fort eskalere konflikten, mener Lindstrøm.

Han sier at en ledelse som forstår verdien av tillitsvalgte, får en mye enklere jobb.

– Det er enklere å forholde seg til noen få tillitsvalgte som følger spillereglene, enn til hundrevis av sinte ansatte som skal ta kampen hver og én. Tillitsvalgte er også et filter mot unødvendig støy og kan forhindre trøbbel før det oppstår, sier Lindstrøm.

Når det stormer som verst

Sommeren 2022: Det er ferietid, restriksjonene knyttet til pandemien er endelig historie, og vi kan reise igjen. Fly langt vekk, til varme, sol og late dager. Men så streiker pilotene i SAS.

Midt i alt kaoset opplever pilotene enorm støtte, forteller leder av SAS Flygerforening i Parat Jan Levi Skogvang.

– En streik får alltid store konsekvenser, men denne fikk ekstra store på grunn av sommerferien og opphevelsen av pandemirestriksjonene. Likevel opplevde vi en enorm støtte, sier han.

Skogvang forteller at SAS-pilotene ikke streiket for høyere lønn, men for anstendighet i arbeidslivet og mot krav om store kutt i vilkårene. De opplevde at konsernledelsen organiserte seg bort fra arbeidsgiveransvaret. Igjen sto pilotene med svar-teper – og i noen tilfeller uten jobb.

– Det var en voldsom frustrasjon over det vi opplevde som en illojal og sveikefull ledelse. Det er alltid ytterst vanskelig å beslutte å gå til streik, men i dette tilfellet fantes det ingen alternativer. Vi hadde gjort alt vi kunne for å hindre streik. Da vi først sto der, var valget soleklart – det var ikke mulig å unngå streik. Vi tok på mange måter kampen på vegne av hele det norske arbeidslivet, sier Skogvang.

Han synes det er både givende og viktig å være tillitsvalgt. Og den lange fartstiden hans har gjort ham rutinet og trygg i rollen.

– Jeg har jobbet som tillitsvalgt i over 20 år. Det er klart at lang erfaring gir mer trygghet og gjør jobben som tillitsvalgt enklere. Det er lettere å ta kampen når man er trygg i rollen. Samtidig er det alltid en fare for å stivne litt, bli fastlåst i gamle spor. Da er det viktig med åpenhet og takhøyde i styret slik at alles stemmer blir hørt og kan korrigere, sier Skogvang. ■

Leder av SAS Flygerforening i Parat, Jan Levi Skogvang, mener tillitsvalgtrollen er givende og viktig – særlig i utfordrende situasjoner. Foto: Trygve Bergsland

Tillitsvalgte er et filter mot unødvendig støy og kan forhindre trøbbel før det oppstår.

Anders Lindstrøm,
leder for juridisk avdeling
i Parat

Harald Sæther bruker mye av arbeidstiden om bord på MS Hydrograf, som for tiden ligger til kai ved Gamlebyen i Fredrikstad. Foto: Vetle Daler

MANGE SKJÆR I SJØEN

I skjærgården syd for Fredrikstad går en motorbåt utrettelig frem og tilbake mellom skjærene. Her jobber Kartverket med dybdemålinger denne vinteren. Hydrograf Harald Sæther sørger for at riktige data blir samlet inn.

Av: Vetle daler

Om bord i Kartverkets båt Lomvi treffer vi motormann Sondre Larsen, båtfører, matros og arbeidsleder Karl Alf Rydningen, og hydrograf og Parat-medlem Harald Sæther.

– Dette er kanskje det vanskeligste området vi har i Norge. Sikten i vannet er dårlig, så her ved utløpet av Glomma er vi veldig avhengige av å være skjerpet når vi kommer til grunne områder, sier Sæther. Foran seg har han skjermer som viser ekkolodd-målingene i form av kurver i forskjellige farger. Jo rødere, desto grunnere.

Alle stoler på kartet

Hele norskekysten er i utgangspunktet kartlagt av Kartverket, et arbeid som har pågått i flerfoldige tiår. Likevel gjenstår mye arbeid for å få sjøkartene så nøyaktige som mulig.

– Noen data er over 100 år gamle. Her i området er det flere titalls år siden det ble målt opp. Alle stoler på kartet, kartet er liksom fasiten. Folk stoler særlig på elektroniske kart, selv om mye av kartgrunlaget er flere tiår gammelt. Det er det mange som ikke vet, sier Sæther.

Finner nye grunner

Hydrografene i Kartverket har som oppgave å ta for seg ulike områder langs kysten for å finne ut om målingene som ligger i kartet i dag, er korrekte.

– Vi ser at kartet ikke alltid stemmer. Grunnene pleier å stemme, men de avviker ofte litt i posisjon og størrelse. Vi finner også nye grunner av og til, forteller Sæther.

Vil ta mange tiår

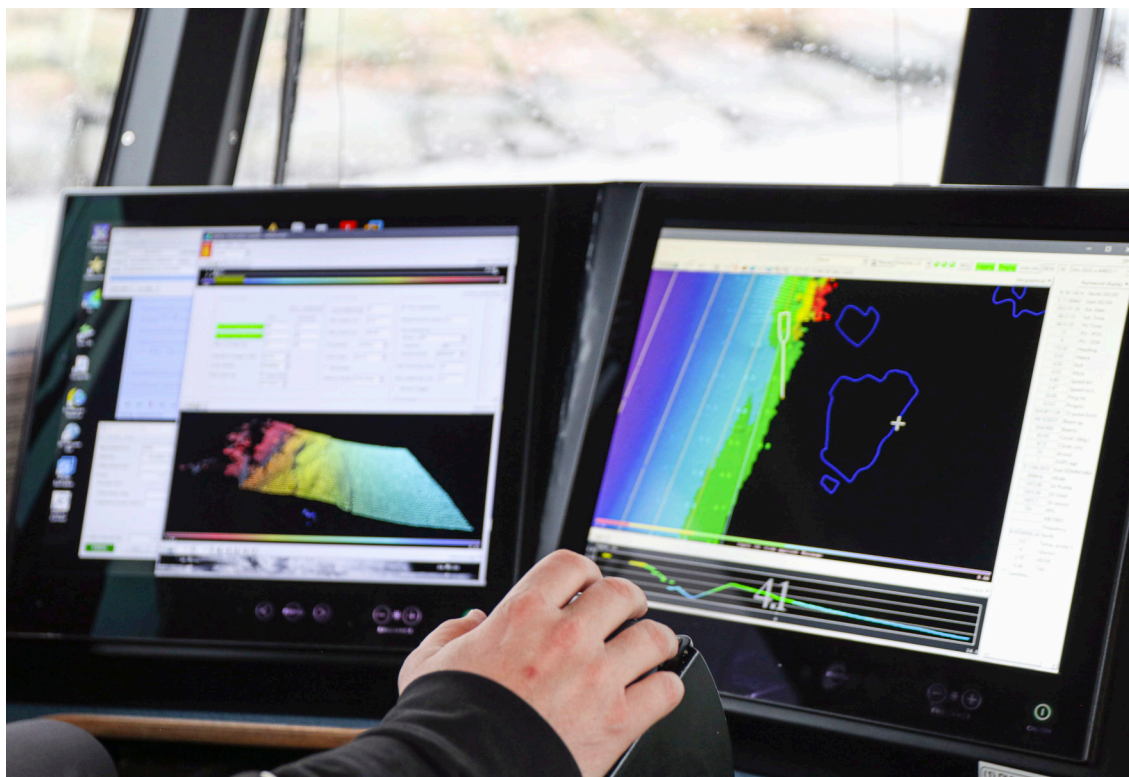
Å kontrollere hele kysten er imidlertid et nitid arbeid og ressursene få. Kartverket disponerer moderskipet MS Hydrograf samt to mindre målebåter til formålet.

Vetle Daler
Journalist
vetle.daler@parat.com

Harald Sæther

Yrke: Hydrograf
Alder: 45 år
Bosted: Sandnes
Familie: Gift, fire barn

– Dette er kanskje det vanskeligste området vi har i Norge. Sikten i vannet er dårlig, så her ved utløpet av Glomma er vi veldig avhengige av å være skjerpet når vi kommer til grunne områder, sier Sæther. Foran seg har han skjermer som viser ekkolodd-målingene i form av kurver i forskjellige farger. Jo rødere, desto grunnere. Foto: Vetle Daler

– Hvis vi fortsetter med dagens tempo med sjømåling, og skal ferdigmåle alt, vil det ta mange tiår å fullføre norskekysten. Alle de viktigste områdene er tatt, men når vi kommer utenfor hoved- og billed er kartgrunnet mye dårligere, forklarer hydrografen. Hovedled og billed er kategorier av farledene langs norskekysten, som er transportsystemene våre til sjøs. Disse har, ifølge Kystverkets nettsider, blant annet betydning for forvaltning, planlegging, utbygging og operativ virksomhet i kystsonen.

Målingene som gjøres, kommer etter hvert på plass i sjøkartene som både fritidsbåter og kommersiell skipsfart bruker for å navigere på sjøen. Men kartproduksjon tar lang tid. Når kommer endringene egentlig ut i kartet?

– Det er ingen konkret plan for når målingen vi foretar i dag, skal ut i kartet. Målsettingen er at det ikke skal gå mer enn to år fra måling til det kommer ut i kartet, men det kan ta flere år. Men nye grunner som er ekstra viktige for navigasjon, korrigeres raskere, gjerne innen et par uker.

For mange grunner

Kystverket er en av de viktigste mottakerne av informasjon fra Kartverkets målinger. Det gir dem bedre kartgrunnlag for å merke kysten med flere sjømerker. Det er imidlertid ikke alle grunner som er merket. Det er det gode grunner til.

– Hvis Kystverket skulle merket alle grunnene, hadde det kostet milliarder, det er rett og slett for mange grunner å merke. Det er derfor man har kart. Kjører du båt, så skal du bruke kart, så enkelt er det, i teorien. Men i praksis er det jo ikke alle som gjør det, sier Sæther.

Ansvarlig for kvaliteten

Som hydrograf er Harald Sæthers ansvar å passe på at innsamlingen av data går for seg etter sjømålingskravene som er satt.

– Opprinnelig var det hydrografer som tegnet kartet ute i felten. I dag er hydrografen ansvarlig for innsamling av data og for å sørge for at det er kvalitetsmessig gode data som samles inn.

Parat har en stor medlemsgruppe i Kartverket, som blant annet produserer kart for både sjø og land.

– Mange forbinder Kartverket med dokumentavgifter og sånne litt negative ting. Det er ikke alle som skjønner at vi også lager sjøkart for dem, sier Sæther.

32 000 dybder

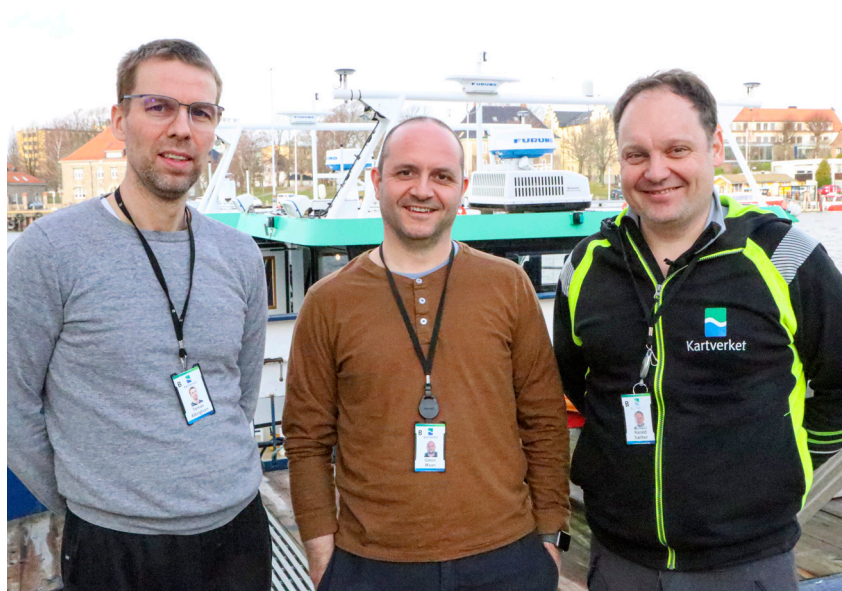
Verktøyet Kartverket bruker til dybdemålinger, er et kraftig ekkolodd som sender et lydsignal med 800 stråler ned til bunnen på hver side av båten. Slik kan hydrografen måle 32 000 dybder i sekundet, noe som gir store mengder data og gode, høyoppløste modeller av havbunnen.

Hvis vi fortsetter med dagens tempo med sjømåling, og skal ferdigmåle alt, vil det ta mange tiår å fullføre norskekysten.

Harald Sæther, hydrograf

– Vi har en fin arbeidsplass med veldig godt miljø, gode arbeidsforhold og gode arbeidsoppgaver. Jeg trives veldig godt, sier Harald Sæther. Foto: Vetle Daler

De tre hydrografene som jobber turnus om bord i Kartverkets målebåter. F. v.: Thomas Albrigtsen, Glenn Maan og Harald Sæther. Foto: Vetle Daler

Det er imidlertid ikke all informasjonen som kan deles med kartbrukerne.

– Målingene er gradert materiale i henhold til sikkerhetsloven. Vi skulle ønske at alle kunne fått tilgang til dataene, de er tross alt samlet inn med skattebetalernes penger. Da kunne man fått en 3D-modell av havbunnen til bruk i navigasjonen, men det er ikke mulig i dag, fordi graderingsregimet setter en stopper for det, sier Sæther.

Det er nå en ny forskrift på gang for å frigi data ned til 30 meter. Til syvende og sist er det opp til Forsvarsdepartementet å bestemme om dataene skal frigis eller ikke.

Mye etterarbeid

Når målingene er registrert, begynner jobben med etterarbeid. Den foregår i datarommet på moderskipet MS Hydrograf, som for tiden ligger til kai ved Gamlebyen i Fredrikstad. Her forbedrer de tre hydrografene kvaliteten på målingene, rensker bort støy og så videre. Så blir dataene sendt til hovedkontoret i Stavanger, som lager kartene.

Hydrografene bruker i snitt en tredel av arbeidstiden i målebåten, og to tredeler med etterarbeid i datarommet. De ansatte trives godt om bord.

– Vi har en fin arbeidsplass med veldig godt miljø, gode arbeidsforhold og gode arbeidsoppgaver. Jeg trives veldig godt, sier Sæther.

Skjær i sjøen

Men det er skjær i sjøen. Hydrografene om bord i MS Hydrograf er litt urolige for fremtiden.

– Vi har et godt arbeidsmiljø, men ikke fullt så godt fysisk miljø. Det er ikke fokus på fornying, for eksempel ønsker vi oss et nytt moderfartøy. Det er mye som skulle vært fikset her, men det mangler penger. Sjødivisjonen, og Kartverket generelt, opplever hvert år kutt i budsjettene. Til slutt får det konsekvenser. Vi gjør en veldig viktig samfunnsoppgave, og da trenger vi også bedre utstyr, sier Sæther.

Lange dager

Jobben om bord på Kartverkets målebåter bærer preg av lange dager, og ikke minst lange turnusperioder. Hydrografene jobber fire uker og er fire uker av. Det har både fordeler og ulemper, ifølge Harald Sæther.

– Jeg har jobbet på kontoret også, men ønsket meg tilbake til sjøen. Det passer meg bedre, både arbeidsoppgavene og arbeidstiden. Jeg er mye borte, men også mye hjemme. Jeg har fire tenåringer hjemme, så det går greit å være borte i perioder, sier Harald Sæther.

– Men det er klart, for å jobbe her må man være glad i være på sjøen. Det passer seg dårlig å bli sjøsyk, for å si det sånn. ■

Kartverket

(Statens kartverk)

- Kartverket er statens fagorgan for kart, geodata og eiendomsinformasjon.

- Kartverkets historie starter i 1773 med opprettelsen av Norges Grændsers Opmaaling. Fra 1785 begynte sjømålingen, som fra 1932 til 1986 var utskilt som Norges sjøkartverk.

- Kartverkets virksomhet er organisert i fire divisjoner: geodesi, land, eiendom og sjø.

- Hovedkontoret ligger på Hønefoss, med avdelinger i Stavanger og Ullensvang.

Kilder: kartverket.no, snl.no, no.wikipedia.org

Anneli Nyberg er ny leder av YS privat

Nestleder i Parat, Anneli Nyberg, er valgt til ny leder i YS Privat. YS Privat er den største sektoren i YS med om lag 60 tusen medlemmer. Som leder vil Nyberg blant annet lede de sentrale forhandlingene med NHO og Virke.

Anneli Nyberg, nestleder i Parat og leder i YS Privat.
Foto: Vetle Daler

Selv om privat sektor allerede er den største sektoren i YS, er det også her det er størst muligheter for vekst.

– Det er fortsatt altfor mange uorganiserte i privat sektor. Det blir en viktig oppgave for alle forbundene i privat sektor å jobbe med å få flere i privat sektor til å organisere seg, sier Nyberg.

Anneli Nyberg er både motivert og godt rustet for oppgaven. Hun har sittet i styret i YS privat i siden 2012.

– Jeg ønsker å bidra til å styrke YS Privat og er opptatt av å ha et godt samarbeid med alle forbundene i privat sektor, sier Anneli Nyberg.

Fritt rettsråd en populær medlemsfordel

Ordningen med fritt rettsråd er et svært populært tilbud, spesielt etter at ordningen ble utvidet til to timer i året. I 2022 hadde den juridiske avdelingen i Parat over 1000 saker på dette feltet, og det blir forventet et tilsvarende tall dette året.

Advokat Thore Eithun Helland, som er ansvarlig for tilbudet, har særlig rettet søkelyset mot viktigheten av å skrive en fremtidsfullmakt.

– Dette er særdeles viktig for alle medlemmer over 50 år. Det er mange medlemmer som har respondert positivt på denne utfordringer, og det har ført til at mange saker gjelder skrijving av fremtidsfullmakt for medlemmet selv, ektefellen og eventuelle foreldre, sier Helland.

Mange har også sett viktigheten av å skrive gjensidig testament med et samtykkevedlegg.

– Medlemmer i alle aldre vil gjerne sikre seg muligheten til å sitte i uskiftet bo med særkullsbarn, for med dette å slippe å selge huset og andre kjære ting, sier Parat-advokaten.

Forbrukerjuss er ellers en gjenganger i disse sakene. Det kan gjelde kjøp av campingvogn og bil, eller feriereiser eller leie av bolig. Både smått og stort blir drøftet med advokaten.

Det samme gjelder samlivsbrudd og opprivende skifte av dødsbo. Mange er de som har fått den nødvendige førstehjelpen til å få orden på en kaotisk familiekonflikt.

Thore Eithun Helland.
Foto: Bente Bjercke

Parat UNG-konferanse

Den 21. april samles unge Parat-tillitsvalgte i Oslo. Tema på konferansen er hva det innebærer å være tillitsvalgt, hvordan du kan bistå medlemmer i konflikter, og hvordan lønnsforhandlingene foregår. Her vil du møte andre tillitsvalgte under 35 år som du kan utveksle erfaringer med. Mer informasjon og påmelding skjer i Parats kurskalender.

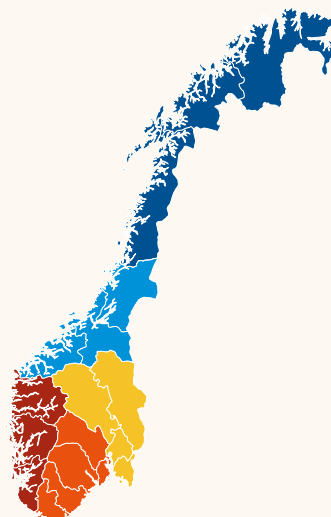

Landsmøtet 2024 til Tromsø

Hovedstyret har bestemt at Parats neste landsmøte blir avholdt i Tromsø. Landsmøte er berammet til 13.–14. november 2024. Paratkonferansen 2024 vil bli avholdt samme sted den 12. november.

Administrasjonen er allerede i gang med forberedelsene til en tredagers lang festsamling i Tromsø. Hotel Clarion Hotel The Edge er booket, og det legges opp til et mest mulig papirløst arrangement. Det blir fine rammer rundt gode foredrag på konferansen og viktige tema til debatt og vedtak på landsmøtet.

Parats regionutvalg (RU)

■ RU region nord

(Nordland, Troms og Finnmark):

Leder: Lars Raymond Holm, Luftfartstilsynet

E-post: lrh@caa.no

Åse Helen Andersen, Apotek 1 Hammerfest

E-post: aasehelande@hotmail.com

Anne-Katrine Thomassen, Brønnøysundregisterne

E-post: akt@brreg.no

Per-Christian Størkersen, Nordland Fylkeskommune

E-post: perst@nfk.no

Jorunn Kristin Trøen, Forsvaret, Indre Troms

E-post: jorunntroen@gmail.com

Dina Kaino, Tannklinikken i Alta, ungrepresentant

E-post: dina.kaino@tffk.no

■ RU region midt

(Trøndelag, Møre og Romsdal):

Leder: Morten Mørch, NTNU

E-post: morten.morch@ntnu.no

Ronny Johannessen, NAV It Forretningspartner

E-post: ronny.johannessen@nav.no

Karina Holm Johansen, distriktstannklinikken Hareid

E-post: karina.holm.johansen@mrfylke.no

Vigdis Rønningen, NTNU

E-post: vigdis.ronningen@ntnu.no

Arne Duun, NAF

E-post: arne.duun@naf.no

Håvard Indgaard Rotmo, Heia og Skjerve Bygg AS, ungrepresentant

E-post: havard@rotmo.net

■ RU region vest

(Rogaland og Vestland):

Leder: Gro Nondal Buvik, Sygnir AS

E-post: gro.buvik@sygnir.no

Erik Andreassen, Gate Gourmet, Bergen

E-post: eandreassen@gategourmet.com

Odd Bertin Eide, Sjøfartsdirektoratet, Bergen

E-post: odd.eide@sjofartsdir.no

Anett Solen, Bergen kommune, Bergen

E-post: anett.solen@bergen.kommune.no

Hege Solbakken Sæbø, Stavanger Aftenblad, Stavanger

E-post: hege.solbakken.saebo@aftenbladet.no

Aina Helene Malja, Vestland Fylkeskommune, ungrepresentant

E-post: ainahelene@hotmail.com

■ RU region Sør

(Agder, Vestfold og Telemark):

Leder: Sissel Eilefstjønn, Skatteetaten

E-post: sissel.eilefstjonn@skatteetaten.no

Anne Britt Skomedal, Vitusapotek Vestre Torv

E-post: annebritt1962@hotmail.com

Cecilie Holt, NAV Larvik

E-post: cecilie.holt@nav.no

Anne Lise Olsen, VAF tannhelse

E-post: anne.lise.olsen@agderfk.no

Knut Agnar Bøstein, Redgo Norway AS, Larvik

E-post: knut.boestein@falck.com

Lise-Marie Midlang, Ung representant

E-post: lisemarie.midlang@gmail.com

■ RU region øst

(Innlandet, Oslo og Viken):

Leder: Anja P. Ahlstrøm, NIBIO

E-post: anja.Ahlstrom@nibio.no

Nestleder: Ronny Kjonsø, Asko Øst

E-post: ronny.kjonso@asko.no

Rigmor Christensen, Forsvaret

E-post: Richristensen@mil.no

Lene Nordrum, Tekna - teknisk - naturvitenskaplige forening

E-post: Lene.Nordrum@tekna.no

Erik Olerud, Jungheinrich AG

E-post: erik.olerud@jungheinrich.no

Idar Nettet Gundersen, NAV Drammen, Ungrepresentant

E-post: idar.nettet.gundersen@nav.no

Stein-Inge Abelvik
Rådgiver

Anders B. Lindstrøm
Leder juridisks avd.
Advokat

Thany Thillepan
Advokatfullmektig

Seniorpolitikk i staten

Jeg fyller 62 år i mai i år og jobber i en statlig virksomhet. Jeg lurer litt på de seniorpolitiske tiltakene som finnes i staten, og bruken av disse. Hvor mange ekstra fridager får jeg, og kan jeg få ubrukte fridager utbetalt som økonomisk kompensasjon?

Kenneth

Svar: Jeg vil først informere om at alle arbeidsgiverne i staten må legge til rette for at arbeidstakerne kan stå lenger i arbeid, hvis det er ønskelig.

Seniorpolitiske tiltak er derfor viktige for å få arbeidstakerne til å utsette sin fratreden. Jeg anbefaler at du tar kontakt med din nærmeste linjeleder/sjef, gjerne under medarbeidersamtalen, for å diskutere seniorpolitiske tiltak i din virksomhet og bruken av dette.

For å motivere eldre arbeidstakere til å stå lenger i arbeid gis tjenestefri med lønn tilsvarende:

- Åtte dager pr. år fra det kalenderåret man fyller 62 år.
- De lokale partene kan i tillegg avtale inntil seks dager pr. år.

Deltidsansatte arbeidstakere får rett til fridager forholdsmessig i henhold til stillingsprosent. Uttak av tjenestefri med lønn foretas enten som hele eller halve dager, eller som redusert arbeidstid etter avtale med arbeidsgiver. Det året du går av, gis tjenestefri med lønn forholdsmessig gjennom året.

Men det er viktig å vite at retten etter denne bestemmelsen ikke kan overføres eller utbetales som lønn. Mer informasjon finner du i Hovedtariffavtalen i Staten (HTA pkt. 5.6).

Stein-Inge Abelvik

Forskjellsbehandling når man jobber skift

Jeg jobber i trykkeri hvor vi har en skiftordning. Vi som jobber i produksjonen, er skiftarbeidere, men de som er i administrasjonen, arbeider vanlig dagtid. Når noen av de ansatte blir syke, er det forskjell på rutine for varsling til arbeidsgiver. Vi som jobber i produksjonen, er pålagt å ringe eller sende SMS til vaktchefen så snart som mulig og før vaktskiftet. For dem som jobber i administrasjonen, er rutine at de må melde ifra så snart som mulig, men senest i løpet av dagen. Dette opplever noen kollegaer som urettferdig,

og vi lurer derfor på om denne forskjellsbehandlingen er lovlig?

Arild

Svar: Problemstillingen du reiser, er i utgangspunktet ikke lovregulert i særlig grad. Det ligger derfor i stor grad innenfor arbeidsgivers ulovfestede styringsrett å velge hvilke rutiner han/hun ønsker å ha for varsling.

Selv om det ligger til arbeidsgivers styringsrett å etablere rutiner for varsling om sykefravær, bør det som hovedregel være lik praksis innad i samme bedrift. Samtidig ser jeg at forskjellig praksis unntaksvis må aksepteres, men da må det etter min vurdering være begrunnet i et saklig behov. En slik begrunnelse kan f.eks. være at avdelingens arbeidsoppgaver er vesentlig forskjellige. Du forteller at dere i trykkeriet jobber skift, mens de ansatte i administrasjonen arbeider dagtid. Det kan da tenkes at årsaken til strengere rutiner for dere skiftarbeidere er at dere avløser hverandre, og at arbeidsgiver av den grunn må vite om påtroppende skift faktisk møter opp i tide for å avløse kollegaene. Det samme behovet gjør seg ikke gjeldende for dagarbeiderne som ikke skal avløse kollegaer.

Mitt råd er at dere tar saken opp med ledelsen og ber om begrunnelsen for hvilket saklig behov de mener å ha for forskjellsbehandlingen.

Anders B. Lindstrøm

Egenmelding og ekstravakt

I julen sa jeg ja til å jobbe en ekstravakt i tillegg til de vanlige jobbvakten mine, men så ble jeg syk den dagen jeg skulle ha jobbet ekstravakten, og brukte en egenmeldingsdag. Har jeg krav på sykepenger for denne dagen?

Julie

Svar: Så lenge det foreligger en avtale om at du skal jobbe, og du har rett til å bruke egenmelding, skal du ha sykepenger for ekstravakten dersom du blir syk den dagen du skulle ha jobbet. I arbeidsgiverperioden skal arbeidsgiver betale sykepenger for de dager det skulle ha vært utbetalt lønn for. Det betyr at arbeidsgiver skal utbetale sykepenger for alle avtalte vakter i arbeidsgiverperioden, også ekstravakter.

Thany Thillepan

Belastende nattevakter

Jeg er ansatt på sykehus i Trondheim i en turnusstilling, som inkluderer en del nattevakter. Jeg har nå passert 60 år og opplever nå det å jobbe natt som mer belastende enn i yngre dager. En kollega av meg mente at man etter enn viss alder kan fritas fra å jobbe nattevakter, stemmer dette?

Gerd

Svar: Det finnes reguleringer i avtaleverket for ansatte i helseforetakene, som gir mulighet til å fritas for å jobbe nattevakter, jf. overenskomstens del A2, punkt 1.6. I henhold til denne bestemmelsen skal arbeidstakere over 55 år fritas i størst mulig grad for nattevakter, dersom arbeidstaker selv ønsker det og det ikke medfører dokumenterte ulemper for helseforetaket. Det finnes også bestemmelser i arbeidsmiljøloven som gir arbeidstaker som regelmessig jobber natt, rett til fritak for dette dersom det av helsemessige, sosiale eller andre viktige velferdsgrunner er behov for det. Forutsetningen for fritaket er også her at det kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for virksomheten.

Renate Messel Hegre

Oppdelt pause

Jeg jobber som apotektekniker på apotek. Hos oss er det ofte travelt i lunsjpausene, og arbeidsgiver ber oss derfor dele opp lunsjpausene slik at vi tar 15 minutter her og 15 minutter der. Kan han gjøre dette?

Janne

Svar: Arbeidsmiljølovens § 10-9 sier faktisk at lunsjpausen ikke trenger å være sammenhengende, men kravet til fullt forsvarlig arbeidsmiljø kan brukes som et argument for at den bør være det. Ifølge en gjengivelse av Arbeidstilsynets praksis bør ikke hovedpausen som benyttes til spisepause, være kortere enn 20 minutter. I arbeidsmiljølovens kommentarutgave står det også at pausen i tilstrekkelig grad skal ivareta arbeidstakers behov for å hvile og spise.

Svaret er derfor ja, han kan be dere dele opp pausene. Men for å ivareta arbeidstakers behov for å hvile og spise skal ikke spisepausen din være kortere enn 20 minutter.

Tonje Krakeli Sneen

Forsinket arv til yngste sønn

Jeg er skilt og driver et mindre småbruk et stykke nord for Gjøvik. Den eldste sønnen min er en skikkelig kar som skal få overta småbruket, så snart han har giftet seg med en flott jente som har utdannet seg til sykepleier. Den yngste sønnen min, derimot, er en rabagast som bare råner rundt i en gammel Volvo 240. Jeg tror han vil bruke lang tid på å bli voksen. Mitt ønske er å få satt opp et testament der det står at min eldste sønn får arven med det samme, men at min yngste sønn må bli 35 år før han får utbetalt arven etter meg. Jeg ønsker slik å behandle guttene mine forskjellig. Er det mulig å få til?

Ragna Irene

Svar: Du bør nok tenke deg grundig om før du bestemmer i testamentet at din yngste sønn ikke skal få arv etter deg når han etter testament og arvelov kan vente seg den. Spesielt dersom han ikke er umyndiggjort – og ellers fungerer rimelig godt i hverdagen. I arveloven finnes det likevel et unntak som du kan vurdere. Her heter det at dersom det må anses å være det beste for livsarvingen, kan arvelateren ved testament fastsette begrensninger for livsarvingens råderett over pliktdelsarven frem til livsarvingen fyller 25 år. Du kan derfor i testament fastsette at din yngste sønn ikke skal få noe arv etter deg før han har fylt 25 år. Men du kan ikke la han vente til han er 35 år.

Thore Eithun Helland

Renate Messel Hegre
Forhandler

Tonje Krakeli Sneen
Forhandler

Thore Eithun Helland
Advokat

Har du spørsmål til juristene eller til forhandlingsavdelingen, kan du sende spørsmålene til trygve.bergslund@parat.com. Vi hjelper deg som medlem med alle typer problemstillinger knyttet til arbeidsforhold og tolkning av avtaleverket. Du kan også ta kontakt med oss når det er behov for skriftlig og muntlig rådgivning i forbindelse med omorganisering, nedbemanningsprosesser, ferie, arbeidstidsordninger, trygdespørsmål og lignende.

			KIRKELIG EMBETS-DISTRIKT	▼	KALD VÆSKE	DOLKE	TRAK-TØR TALJE	▼	REST	
			PLATT-FORMER							
			BO							
			▶							
			FJELL-LAND							
			JEKSEL					DREV		
			TØRKET SOPP							
SKINNE-GÅENDE GRUVE-UTSTYR	↓	SELV HÅND-ARBEID	▼	OPPBE-VARINGS-STED	BINDE-ORD	KJAKE RÅ		PÅSTO DUM		
▶							MUSIKK-TEGNET			
							AMBOLT			
UNDER-DANIG							BÆRE-RAMME			
							UFOR-NUFT			
KJEM-MER					VAK-LENDE					
					PLOG					
▶			HVAL						SLAG-STED	
MALT KORN			HEN-GIVEN			SÅR-MERKE	LØVTRE KEISER	FINS	▶	
FASE			VRØVL					RØRLIG		
KOST-BAR	↳								FOR-GJØRE	
	↓				BELEGG	HORDE ØRKEN		HOVENT		
UBLU								SPØK		
KONGE-SLEKT					PUS-LING			SLITER		
GLOSE								STIVER		
▶			STRÅ	▼		TRE-SLAG		TOA-LETT		
			TRAKT			TYKK		BIT		
ANI-MERTE	BYGE						←		OM	
	▼									
							FLATE			
SNAUT					MAT-ORGIE					

Løsningen på kryssordet i medlemsbladet Parat nummer. 4 – 2022 er: «FRISTENDE TØRSTE-SLUKKER»
 Den heldige vinneren er: Liv Torunn Petersen, fra Galterud.
 Frist for å sende inn løsning på neste kryssord er: **26. mai 2023.**

Vi trekker én vinner hver gang.
 Send løsningen til redaksjonen, enten som e-post til trygve.bergslund@parat.com
 eller ordinær post til: **Parat, Postboks 9029, Grønland, 0133 Oslo**

Løsning:

Navn:

Adresse:

Sudoku

4		7	2		5	9		
9	6		4		7	5	8	
5	8			6	9	3		7
		8	9		3	6	5	
6	4					7	2	3
2		3	7		6		9	1
3	9	4		7				
	1		6	9	2	4	3	
8	2			5	4	1		9

Lett

5		1		9	3		2	
7			4					1
3	2		8		1		9	5
							5	
				8	2	4	7	
		5		3				
1	4		6		2	5		9
		3		5		4	7	
9	5	8	3					

Middels

			7	8				
6				4	1			
9				3				
8				5			4	
4			2	1			5	
	9	4					8	
							2	
	3		4					
	7	1			5			

Vanskelig

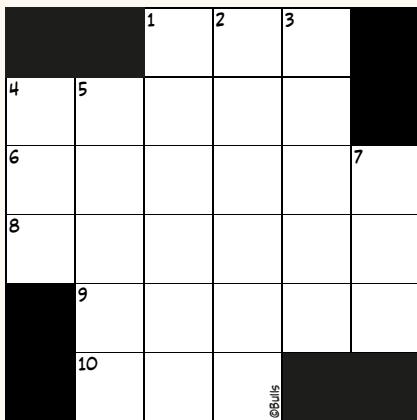
HUSK Å MERKE E-POSTEN/ KONVULUTTEN «KRYSSORD 1/2023».

Husk også å skrive på ditt eget navn og adresse.

Premie: Horizon, alpaka-pledd av 50 prosent alpakaull, 40 prosent fåreull og 10 prosent mikrofiber. Pleddet er Fair Trade-sertifisert. Målene er 130x200 centimeter (se foto).

Mini kryssord

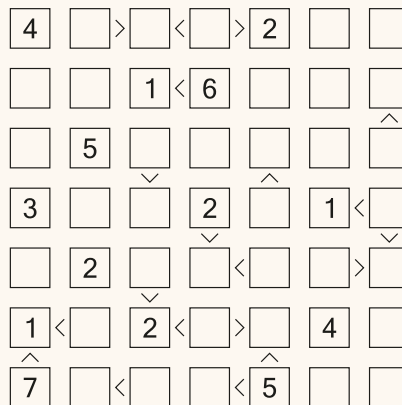
Vannrett

1. Basketliga
4. Rygglenner
6. Drepe
8. Bærerammen
9. Dorsk
10. Butikkjede

Loddrett

1. Dveling
2. Påstryker
3. Overtar eiendeler
4. ____ Eyde
5. Skår
7. Felles

Futoshiki

Målet er å plassere tallene fra 1 til 7 i alle rader og kolonner. Noen tall er allerede fylt inn. Større enn, eller mindre enn tegnene (>, og <). Disse reglene må respekteres når rutenettet skal fylles ut.

Kryss og tvers

Finn alle ordene. Ordene kan stå vannrett, loddrett eller diagonalt, og kan ofte stå skrevet baklengs.

1. ARBEIDSPLASSER
2. BERINGSNIPE
3. BETEL
4. DEMENTERER
5. ETATSSJEF
6. FRONTE
7. FUGLEKIKKING
8. GRØNNE
9. HARDNE
10. HELTEMODIG
11. KJOLENE
12. KNEPPE
13. LUNT
14. MÅTEHOLDEN
15. OPPFOSTRES
16. PROSESSOR
17. RIKSARKIVAR
18. SAKSGANG
19. SPENNINGENE
20. UBUDEN

PARATS TRENINGSSIDE MED HJERNETRIM

Sender du oss løsningen på alle oppgavene på denne siden, er du med i trekningen av et Horizon, alpaka-pledd av 50 prosent alpakaull, 40 prosent fåreull og 10 prosent mikrofiber. Pleddet er Fair Trade-sertifisert. Målene er 130x200 centimeter (se foto).

FRIST FOR Å SENDE INN LØSNINGEN ER 26. MAI 2023.

Vi trekker én vinner hver gang. Send løsningen til redaksjonen, enten på e-post til trygve.bergsland@parat.com, eller ordinær post til: Parat, postboks 9029 Grønland, 0133 Oslo. **Husk å merke e-posten/ konvoluttene «Hjernetrin 1/2023»** og påfør eget navn, adresse og telefonnummer. Vinneren av hjernetrin i 4/2022 er Marie Nodland, fra Rælingen.

Ordplunder

Bokstavene i ordet under har blandet seg litt. Kan du finne fram til riktig ord ved å plassere bokstavene i riktig rekkefølge i de hvite feltene?

Den grå teksten på siden gir deg noen hint. Skjul teksten om du ikke vil ha hjelp.

FYLL INN ORDET:

NOEN SMÅ HINT

- Ordet starter med bokstaven M
- Bedrøvelig
- Elendig

Vi skal hylle de tillitsvalgte

Parat vokser, og det skal vi glede oss over. Våre dyktige tillitsvalgte står på for sine medlemmer hver eneste dag, og det gjør at flere ønsker å være medlem i vår organisasjon. Med godt over 41 000 medlemmer har vi aldri vært så mange Parat-medlemmer som nå. Jeg, med alle de tillitsvalgte i ryggen, skal fortsette å bidra til en enda bedre arbeidsdag.

Unn Kristin Olsen
Foto: Vettle Daler.

Verdien av
våre tillitsvalgte
er uendelig.

Unn Kristin Olsen

Vi i Parat skal markere oss gjennom forhandlinger, politisk påvirkning og i rettsapparatet om det blir nødvendig. Medlemmene skal være trygge på at vi skal sette våre spor i arbeidslivet også i 2023.

Årets flaggsak er «tillitsvalgte». Den tillitsvalgtes rolle er av stor betydning for velferdsstaten. Den norske modellen hadde ikke vært mulig uten at mange av oss tok på seg tillitsvalgtrollen. Partssamarbeid og trepartssamarbeidet bidrar til verdiskapning og velferd, og de tillitsvalgte er essensen i dette.

Parat har vært med på å bidra til at vår hovedorganisasjon YS har vedtatt kompetanse og livslang læring samt samfunnssikkerhet og beredskap som hovedsatsingsområder for 2023. Det meste av kompetanseutviklingen gjennom livet skjer i arbeidslivet, derfor er arbeidsplassen en viktig læringsarena.

Livslang læring støtter opp under arbeidslinjen og sikrer at flere kan stå lenger i jobben. Mange har behov for å styrke sine digitale ferdigheter. Alle må få reell mulighet til å oppdatere sin kompetanse i løpet av yrkeslivet, og få tilstrekkelig tid til dette i arbeidstiden. Derfor har vi i Parat en god stund nå etterspurt en kompetansereform for arbeidslivet. En slik reform er nedfelt i Hurdalsplattformen, og nå er endelig arbeidet igangsatt. Her skal vi påvirke og gi våre innspill til arbeidet underveis i tråd med Parats politikk på området.

I Parats strategiske plan står det at vi vil ha et grønt og bærekraftig arbeidsliv. Parats utgangspunkt er at det er mulig å forene økonomisk vekst

og miljømessig bærekraft. Vi forventer at eventuelle endringer av oljevirkosomheten vil bidra til at teknologi og kompetanse videreføres til nye næringer som skaper nye arbeidsplasser. Ikke minst er det viktig at tillitsvalgte involveres tidlig i prosessene for å sikre en rettferdig omstilling av det grønne skiftet. YS og Parat vil aktivt følge opp kompetanseutvikling og livslang læring som strategi for å ivareta arbeidstagerens behov i omstillingene som følger av klimakrisen.

Pandemien vi har vært igjennom, den forferdelige krigen i Ukraina og tilgang på energi og høye strømpriser har lært oss viktigheten av å ha samfunnssikkerhet og beredskap høyt på dagsordenen. YS-kongressen vedtok en resolusjon med overskriften «Sikkerhet og solidaritet i en ny tid». For å møte samfunnets sårbarhet, matvaresikkerhet, tilgang på medisiner, infrastruktur, arbeidsplasser og andre kritiske funksjoner krever vi styrket norsk beredskap. Mange av Parats medlemsgrupper blir berørt av dette. Parat vil bidra til synlighet, og vi skal være med på å sette politisk dagsorden på dette viktige området.

Verdien av tillitsvalgte er uendelig, jeg er så stolt og imponert over våre tillitsvalgte.

Så tusen takk til alle Parats tillitsvalgte. Dere gjør en fantastisk jobb.

UK.Olsen

Unn Kristin Olsen, Leder i Parat
Facebook: facebook.com/UnnKristinOlsenParatYS

Hjelp når du trenger det!

Trenger du hjelp med spørsmål knyttet til lønn, tariff, arbeidsforhold, medlemskap og kontingent, kan du nå enten kontakte din tillitsvalgte eller hovedtillitsvalgte, eller du kan kontakte Parat direkte. Kontakt gjerne ditt nærmeste regionkontor først, så veileder de deg videre. På disse sidene finner du kontaktinformasjon både til Parat og Farmasiforbundet. Husk at du alltid kan kontakte oss på 482 10 100 eller medlem@parat.com.

farmasiforbundet

Farmasiforbundets hovedtillitsvalgte

Private apotek

Boots

Inger Johanne Opseth
Boots apotek Elverum
Telefon: 977 85 188
ij.opseth@boots.no

Apotek1

Monika Nilsen
Apotek 1 Vestvågøy
Telefon: 913 68 268
monikajorid.nilsen@apotek1.no

Vitusapotek

Anita Sveum Nilsen
Vitusapotek Sandvika
Telefon: 67 55 19 00 / 970 60 141
anita.sveum@nmd.no

Sykehusapotek

Midt:

Jannicke Koppen Andresen
Sykehusapoteket Trondheim
Telefon: 988 07 355
Jannicke.koppen@sykehusapoteket.no

Vest:

Bertha-Regine Lilleås
Sjukehusapoteket Haugesund
Telefon: 478 60 498
bertha.regine.lilleas@sav.no

Sør-Øst:

Eva Irene Holmen
Sykehusapoteket sør/øst
Telefon: 926 33 390
eva.irene.holmen@sykehusapotekene.no

Nord:

Catarina Sivertsen
Sykehusapoteket i Bodø
Telefon: 900 84 487
catarina.sivertsen@sykehusapotek-nord.no

Parats regionkontorer

Oslo:

Lakkegata 23
ost@parat.com

Rådgiver Bjørn Are Sæther
bjorn.are.sether@parat.com
Telefon: 959 77 054

Rådgiver Ståle Botn
stale.botn@parat.com
Telefon: 476 16 392

Rådgiver Bjørg Skuthe
bjorg.skuthe@parat.com
Telefon: 969 42 646

Rådgiver Juliet Yemane
juliet.yemane@parat.com
Telefon: 991 15 554

Tønsberg:
Stensarmen 16, 3112 Tønsberg
sor@parat.com

Rådgiver Unn Kristin Johnsen
unn-kristin.johnsen@parat.com
Telefon: 934 80 218

Tromsø:
Grønnegata 3B
nord@parat.com

Rådgiver Siren Somby
siren.somby@parat.com
Telefon: 419 33 359

Rådgiver Jo Sigurd Aurvoll
jo-sigurd.aurvoll@parat.com
Telefon: 472 76 963

Kristiansand:

Vestre Strandgt. 42
sor@parat.com

Rådgiver Marianne Hårtveit
marianne.haartveit@parat.com
Telefon: 971 67 293

Bergen:

Strandgaten 1
vest@parat.com

Advokat Ketil Mæland-Johansen
ketil.maeland-johansen@parat.com
Telefon: 982 55 809

Rådgiver Jørgen Dræge
jorgen.draege@parat.com
Telefon: 404 54 606

Rådgiver Cecilie Haugsvær Pukstad
Cecilie.Haugsvaer.Pukstad@parat.com
Telefon: 900 28 122

Trondheim:
Kjøpmannsgt. 25
midt@parat.com

Rådgiver Anita Rosmæl
anita.rosmaal@parat.com
Telefon: 936 15 942

Rådgiver Merete Kjeldsberg
merete.kjeldsberg@parat.com
Telefon: 457 28 916

Nordea

Medlemstilbud på billån fra Nordea

Som medlem av Parat får du et av Norges
beste billån, med rente fra 4,90 %

Søk lån til bil, MC og caravan på
billan.nordea.no

parat

Priseksempel:
Eff.rente 6,49 %
kr 150.000,- o/5 år,
Etabl.geb. kr 2000,-
Tot.: kr 175.260,-